

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 22C/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521200265
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Hricková
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2021:2521200265.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany JUDr. Ľudmilou Hrickovou v právnom spore žalobkyne: X. X., rod. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, B., zastúpená JUDr. Daliborom Kuciaňom, advokátom so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, proti žalovanej: Nemocnica Alexandra Wintera, n. o., so sídlom Winterova ul. 66, Piešťany, IČO: 36084221, zastúpenej právnym zástupcom: Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s.r.o., so sídlom Palárikova 14, Bratislava, IČO: 35960728 o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 67.500,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 19.000,- eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

IV. P r i z n á v a štátu proti žalobkyňi nárok na náhradu výdavkov spojených s dokazovaním v rozsahu 68,07 %.

V. P r i z n á v a štátu proti žalovanej nárok na náhradu výdavkov spojených s dokazovaním v rozsahu 31,93 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 17.2.2009, doručenou Okresnému súdu Piešťany dňa 23.2.2009, sa tri žalobkyne: F. X., W. X. a X. X., upresnenou podaním z 12.11.2009, doručeným súdu dňa 12.11.2009, domáhali od žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalobkyňa v 1. rade v sume 95.000,- eur, žalobkyňa v 2. rade v sume 72.500,- eur a žalobkyňa v 3. rade v sume 67.500,- eur, titulom neoprávneného zásahu do osobnostných práv ich zomrelého otca a manžela N. X. a do osobnostných práv žalobkyň, pôvodcom ktorého zásahu bola žalovaná. Zároveň žiadali priznať náhradu trov konania. Veci bola pridelená spisová značka 5C/30/2009.

2. Žalobkyne svoje žalobné nároky odvodzovali od skutočnosti, že manžel žalobkyne v 1. rade a otec žalobkyň v 2. a v 3. rade, N. X., nar. XX.X.XXXX, sa dňa 16.2.2007 necítil dobre, mal zvýšenú teplotu a zvracal, následkom čoho išli na pohotovosť. V nedeľu dňa 17.2.2007 začal hovoriť nesúvislo, mal halucinogénne stavy, na čo žalobkyňa v 1. rade telefonovala na lekársku pohotovosť, pričom lekár jej telefonicky odporučil prísť s chorým pacientom osobne, aby zmenil lieky na penicilín. Po naordinovaní penicilínu, na žiadosť žalobkyne v 1. rade o vyšetrenie jej manžela Karola v zariadení žalovanej bol manžel a otec žalobkyň N. X. prijatý na interné oddelenie žalovanej, kde bol hospitalizovaný do dňa 23.2.2007. V období od 23.2.2007 až do smrti manžela a otca žalobkyň, teda do 4.3.2007, bol manžel

a otec žalobkyní hospitalizovaný na oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny, pričom diagnostika a liečba boli zamerané na komatózny stav s postupne sa zhoršujúcimi životnými funkciami. Celkový priebeh ochorenia a zdravotnú starostlivosť poskytnutú v rozhodnom období žalobkyňa v 1. rade popísala vo svojej žiadosti o prešetrenie náhleho úmrtia jej manžela a otca ich detí, ktorú adresovala Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „ÚDZS“), keďže mala vážne podozrenia zo zanedbania zdravotnej starostlivosti, spočívajúceho v zlej a neskorej diagnostike a liečbe. ÚDZS oznámil žalobkyni v 1. rade výsledok šetrenia jej podania, potvrdil jej podozrenia z porušenia zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“). Následne jej oznámil jeho ďalší postup podľa § 50 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z. zdravotných poisťovních, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“). Zo zdravotnej dokumentácie zomrelého manžela a otca žalobkyní, z výsledkov šetrenia ÚDZS posudzujúceho príčiny smrti N. X., postupy lekárov neboli podľa zákona správne a adekvátne. Keďže postupy lekárov poskytujúcich zdravotnú starostlivosť boli v rozpore so zákonom, boli protiprávne, za ktoré objektívne zodpovedá žalovaná. Žalovaná bola poistená pre zodpovednosť za škodu z prevádzky neštátneho zdravotníckeho zariadenia v spoločnosti UNIQUA poisťovňa, a. s., táto poisťovňa nahradila žalobkyniam škodu, ktorú by bola inak povinná nahradiť žalovaná podľa § 16, § 420 ods. 2, § 447b a § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa v 1. rade pred podaním žaloby žiadosťou zo dňa 17.9.2007 požiadala žalovanú o náhradu škody za spôsobenú smrť jej manžela, mysliac pritom na náhradu nemajetkovej ujmy, avšak bezúspešne, keďže žalovaná riešila len skutočnú škodu na základe jej poisťovej zmluvy, nezohľadniac zásah do osobnostných práv žalobkyní v 1. až v 3. rade a do osobnostných práv zomrelého N. X.. Žalovaná svojím protiprávnym konaním spôsobila manželovi a otcovi žalobkyní neodstrániteľnú, absolútnu ujmu - smrť, pričom už táto okolnosť sama osebe odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia vo väčšom rozsahu, hoci je zrejmé, že presný finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Je potrebné, aby pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol 1.) tak na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, hlavne na nenapraviteľný následok vzniknutý následkom smrti N. X. a dôsledky vyvolané u žalobkyní v 1. až v 3. rade, a 2.) aj na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby tak, aby bola zabezpečená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie.

3. Žalobkyne v 1. až v 3. rade si žalobou uplatnili dva žalobné nároky. Prvým nárokom bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom neoprávneného zásahu do života a telesnej integrity ich blízkej osoby podľa § 15 Občianskeho zákonníka. Samotným úmrtím N. X., ktoré bolo následkom neoprávneného zásahu zo strany žalovanej, došlo k zásahom do osobnostných práv zomrelého N. X., do jeho práva na život, práva na súkromný a rodinný život, čím došlo k pretrhnutiu ďalšej tvorby a rozvoja vzťahov s ostatnými ľudskými bytosťami, na ktoré mal N. X. za svojho života právo. Predčasným úmrtím mu už nebolo umožnené nadobudnúť napríklad status starého otca, čo tiež tvorí neoddeliteľnú súčasť súkromného života. Podľa názoru žalobkyní, tzv. posmrtná ochrana osobnosti podľa § 15 Občianskeho zákonníka je účinná len vtedy, ak sa zadosťučinenie prizná v peniazoch, pretože len v takom prípade pôsobí preventívne nielen proti rušiteľom, ale aj na všetkých ostatných, ktorí zamýšľajú urobiť neoprávnený zásah do osobnostnej integrity zomrelej osoby.

4. Druhým žalobným nárokom bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom neoprávneného zásahu do osobnostných práv samotných žalobkyní, konkrétne do ich súkromného a rodinného života, podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Úmrtím manžela a otca žalobkyní, spôsobeným žalovanou, došlo k neodvratiteľnému, neodčiniteľnému, mimoriadne významnému, veľmi citlivému a hlbokému zásahu do práva na ochranu súkromia žalobkyní, ich rodinného života, keďže s nebohým N. X. tvorili plnohodnotne fungujúcu rodinu. Žalobkyne poukázali na ust. § 11 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že do rámca všeobecnej ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Následky predmetného zásahu do súkromia žalobkyní sú nereparovateľné, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch môže aspoň prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Nakoľko v danom prípade už nie je možné ani upustiť od neoprávneného zásahu, ani odstrániť následky uskutočneného zásahu, do úvahy prichádza len primerané zadosťučinenie v peniazoch.

5. Uznesením č. k. 5C/30/2009-127 zo dňa 13.3.2013 súd, okrem iného, rozhodol o vylúčení žalobného návrhu žalobkyne v 3. rade proti žalovanej o zaplatenie sumy 67.500,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhrady trov konania na samostatné konanie. Dôvodom vylúčenia žalobného

nároku žalobkyne v 3. rade na samostatné konanie bolo, že jej bolo súdom priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu, a že v jej prípade nebola žiadna procesná prekážka vo veci ňou uplatňovaného žalobného nároku, na rozdiel od žalobkýň v 1. a v 2. rade. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.6.2013. Vylúčenému nároku žalobkyne v 3. rade bola pridelená spisová značka 14C/100/2013.

6. Žalobný nárok v časti o zaplatenie sumy 40.500,- eur odvodzovala žalobkyňa v 3. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neoprávneným zásahom do života, telesnej integrity, súkromného a rodinného života jej otca, teda titulom tzv. postmortálnej ochrany osobnosti. K tejto sume dospela vynásobením sumy 1.500,- eur za každý spoločný prežitý rok s jej otcom. Zaplatenia sumy 27.000,- eur sa domáhala titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neoprávneným zásahom jej súkromného a rodinného života, ku ktorej sume dospela vynásobením sumy 1.000,- eur za každý rok jej veku v čase smrti jej otca. Žalobou sa teda domáhala zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej sume 67.500,- eur.

7. Žalovaná navrhla žalobu ako nedôvodnú zamietnuť z dôvodu, že žalobkyne nepreukázali príčinnú súvislosť medzi konaním žalovanej a spôsobenou ujmom, čo by mohla preukázať iba znaleckým posudkom. V danom prípade treba skúmať aj súčasný stav medicínskej vedy, ktorý nie je rovnaký v každom zdravotníckom zariadení, prihliadnuť na skutočný zdravotný stav zomrelého pacienta a prognózy jeho zdravotného stavu v súvislosti s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou. ÚDZS vo veci č. k. ZS 203/00017/2007 neprizval súdneho znalca, ale iba dvoch konzultantov, ktorí sú v dokumentácii citovaní anonymne, a ich kvalifikáciu nie je možné z toho dôvodu preveriť.

8. Súd prvej inštancie rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 14C/100/2013-217 zo dňa 14.10.2015, ktorým žalobu zamietol, proti ktorému podala žalobkyňa odvolanie.

9. Krajský súd v Trnave v uznesení sp. zn. 10Co/26/2016 zo dňa 31.1.2017, ktorým, okrem iného, zrušil rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/100/2013-217 zo dňa 14.10.2015, v odôvodnení zrušujúceho uznesenia uviedol, že znalecká organizácia v znaleckom posudku (bod 4, str. 28, druhý odsek) zdôraznila, že medicínsky následok konštatovaného postupu non lege artis, nemusel byť rozhodujúci pre nepriaznivý vývoj poruchy zdravia neb. N. X.. To znamená, že v konaní nesporný postup žalovanej non lege artis, teda mohol byť rozhodujúci pre nepriaznivý vývoj poruchy zdravia u neb. N. X.. Tomu zodpovedá aj ďalší záver v dotknutej časti znaleckého posudku, že boli obmedzené šance na iný priaznivejší priebeh vývoja klinického stavu, ktoré, podľa názoru znaleckej organizácie, vyjadriť matematicky nie je možné. Znalecký posudok teda nevylúčil možnosť zvrátiť nepriaznivý vývoj poruchy zdravia N. X., skorším začatím cielej liečby po lege artis vykonanej lumbálnej punkcii (ak by cielej liečba bola začatá o tri dni skôr ako reálne bola). Podľa záverov znaleckého posudku (bod 4), znalecká organizácia na otázku, či mohla včasná i správna diagnostika a následné poskytnutie zdravotnej starostlivosti v správnej intenzite, znamenať pre otca žalobkyne záchranu života, odpovedala (napriek tomu, že nie je možné ustanoviť prognózu quad vitam, t. j. z hľadiska prežitia), že u neliečených pacientov je úmrtnosť 70 - 80%, avšak u včas liečených pacientov aciklovírom je úmrtnosť len 20 - 30%. Podľa záverov znaleckého posudku, v období hospitalizácie otca žalobkyne od 23.2.2007 do 26.2.2007, nebola zvolená diagnostická a terapeutická metóda u neho aplikovaná včas a v správnej intenzite. Už z neurologického vyšetrenia dňa 23.2.2007 malo vyplynúť podozrenie na možnú neuroinfekciu, avšak až dňa 26.2.2007 bola stanovená správna diagnóza encefalitídy a správne zahájená adekvátna antivírusová liečba neuroinfekcie v správnej intenzite. Odvolací súd skonštatoval, že postup žalovanej v období od 23.2.2007 do 26.2.2007, s prihliadnutím na závažný stav pacienta, nesporne kvalifikovaný ako postup non lege artis, nemožno vyhodnotiť ako trojdňové „omeškanie“ s vykonaním vyšetrovacieho zdravotníckeho úkonu, ale ako porušenie povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti poskytnúť ju správne a preto postupom žalovanej v uvedenej dobe nebol naplnený cieľ podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., ktorým je uzdravenie osoby alebo zlepšenie jej stavu, pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Nedošlo tak k včasnému zisteniu choroby a účinnej liečbe smerujúcej na záchranu života. Včasná a účinná liečba bola v danom prípade mimoriadne dôležitá a rozhodujúca, pretože podľa znaleckého posudku u neliečených pacientov je úmrtnosť 70 - 80% a u liečených pacientov len od 20 do 30%. Táto jedinečná šanca, ktorú vylúčiť nemožno, mohla a mala byť otcovi žalobkyne zo strany žalovanej poskytnutá (práve v tom spočíva opodstatnenosť existencie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a naplnenie ústavou garantovaného práva občana na zdravotnú starostlivosť). Odvolací súd v zrušujúcom uznesení skonštatoval, že záver prvoinštančného súdu o tom, že matematicky nie je

možné vyjadriť obmedzenie šancí na iný priaznivejší priebeh vývoja klinického stavu otca žalobkyne, ak by nedošlo k postupu non lege artis, bol bez právneho významu (prognóza quad vitam, t. j. z hľadiska prežitia), pretože po žalovanej (v rukách ktorej je život pacienta, ktorý má zachrániť) je spravodlivé požadovať, že bude pri liečbe postupovať lege artis, čím si splní aspoň základnú povinnosť predchádzať škodám na živote a zdraví, pretože za jej porušenie nutne musí niesť zodpovednosť, pokiaľ medicínsky následok správneho postupu mohol mať vplyv na vývoj poruchy zdravia (ktorá skutočnosť bola v danom prípade znaleckým dokazovaním preukázaná). Odvolací súd v závere uviedol, že povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní malo byť pokračovať v posudzovaní nárokov žalobkyne z hľadiska ďalších atribútov zodpovednostného vzťahu za neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, viazaný pritom právnym záverom odvolacieho súdu, vzhľadom na už preukázaný protiprávny zásah žalovanej, vrátane príčinnej súvislosti. Pri posudzovaní vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne bude potrebné sa tiež vysporiadať samostatne s každým z uplatnených nárokov, z titulu neoprávneného zásahu do zákonom chránených hodnôt otca žalobkyne a z titulu neoprávneného zásahu do súkromného a rodinného života žalobkyne, vrátane ich súbehu, s prihliadnutím na kumuláciu osôb domáhajúcich sa práv z tzv. postmortálnej ochrany osobnosti.

10. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci druhým rozsudkom dňa 14.11.2017 č. k. 14C/100/2013-282, a to rozsudkom pre zmeškanie žalovanej v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 14C/100/2013-285 zo dňa 5.12.2017, ktorým vyhovel žalobkyni v plnom rozsahu, zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 67.500,- eur, priznal žalobkyni a štátu nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

11. Uznesením č. k. 14C/100/2013-321 zo dňa 21.3.2018 súd zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v spojení s dopĺňacím rozsudkom, ktoré uznesenie bolo potvrdené odvolacím súdom, a to uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/25/2018-358 zo dňa 25.9.2018, proti ktorému podala žalovaná dovolanie.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky, konajúc o dovolaní žalovanej proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu zo dňa 25.9.2018, uznesením č. k. 1Cdo 198/2019-500 zo dňa 27.5.2020 zrušil uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/258/2018-358 zo dňa 25.9.2018, a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nadobudlo právoplatnosť dňa 24.6.2020.

13. Po zrušení potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu dovolacím súdom, Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 9Co/67/2020-550 zo dňa 18.11.2020 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 14C/100/2013-321 zo dňa 21.3.2018 zmenil tak, že rozsudok č. k. 14C/100/2013-282 a dopĺňací rozsudok č. k. 14C/100/2013-285 zo dňa 5.12.2017 zrušil, a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v pozmeňujúcom uznesení skonštatoval, že sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý nepovažoval dôvody, pre ktoré žalovaná zmeškala pojednávanie dňa 14.11.2017 o 8.30 hod. za ospravedlniteľné, nakoľko žalovaná objektívnu nemožnosť včas ospravedlniť svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní jednoznačne preukázala listinným dôkazom, ktorý pripojila k návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Týmto dôkazom bola lekárska správa zo dňa 14.11.2017 o vyšetrení právneho zástupcu žalovanej pre bolesti hlavy, úporné zvracanie, nevoľnosť a celkovú slabosť. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 1.2.2021.

14. Nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie pre zmeškanie v spojení s dopĺňacím rozsudkom boli zrušené až v rámci konania o dovolaní, teda konania o mimoriadnom opravnom prostriedku, podľa ust. § 152 ods. 2 Spravovacieho a kancelárskeho poriadku pre súdy (vyhláška č. 543/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) a Rozvrhu práce Okresného súdu Piešťany na rok 2021, bola veci pridelená nová spisová značka: 22C/7/2021.

15. Po zrušení rozsudku pre zmeškanie súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, a opätovne vykonal vo veci dokazovanie listinami, a to žiadosťou pôvodnej žalobkyne v 1. rade adresovanou riaditeľke ÚDZS, oznámením ÚDZS zo dňa 14.8.2007, žiadosťou pôvodnej žalobkyne v 1. rade zo dňa 17.9.2007, oznámeniami UNIQUA poisťovne, a. s. z 12.3.2008 a z 19.12.2008, znaleckým posudkom Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. 69/2015, výsluchmi svedkov F. X., MUDr. X. N. a

Mgr. W. X., výsluchom a vyjadreniami žalobkyne, vyjadreniami právnych zástupcov strán sporu, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu, a zistil tento skutkový stav:

16. Zo žiadosti pôvodnej žalobkyne v 1. rade adresovanej riaditeľke ÚDZS súd zistil, že pôvodná žalobkyňa v 1. rade požiadala predmetnú inštitúciu o prešetrenie náhleho úmrtia jej manžela N. X., ktorý sa dňa 26.2.2007 necítil dobre, mal zvýšenú teplotu, zvracal, preto navštívili pohotovosť, tam mu podali dve injekcie, nakoľko lieky vyzvracal. Od soboty 17.2.2007 mu boli naordinované antibiotiká, stále maj teploty a pocity na zvracanie. V nedeľu v doobedňajších hodinách manžel žalobkyne v 1. rade začal hovoriť nesúvislé a nerealistické vety, napr. videl v byte zvieratá, nevedel nájsť svetlo v kúpeľni, vravel, že sa v byte bojí. Keďže týchto prejavov sa pôvodná žalobkyňa v 1. rade zľakla, zatelefonovala na pohotovosť, na čo ju lekár požiadala, aby prišli osobne, aby mohol zmeniť lieky na penicilín. Na pohotovosť prišli do 10 minút od ukončenia telefonátu, lekár medzitým odišiel k inému pacientovi, sestra jej dala do rúk recept na penicilín s tým, že nemusí čakať na lekára, čo pôvodná žalobkyňa v 1. rade odmietla, vzhľadom na zdravotný stav jej manžela. Aj v čakárni mal jej manžel zvláštne prejavy správania, nechápal, prečo boli v čakárni rôzne letáky, prečo sú v čakárni, či je chorý on alebo pôvodná žalobkyňa v 1. rade. Po príchode lekára, a po podaní informácií pôvodnou žalobkyňou v 1. rade, ten sa začal pýtať na požívanie alkoholu a urobil vyšetrenie moču na zistenie prítomnosti hnisu. Pôvodná žalobkyňa v 1. rade požiadala lekára o vyšetrenie manžela v nemocnici. Po odchode z pohotovosti manžel pôvodnej žalobkyne v 1. rade nechcel nastúpiť do auta, lebo netušil, že ide o ich auto. Na internom oddelení žalovanej manžel žalobkyne podstúpil vyšetrenie EKG, moču, RTG pľúc, z ktorého pôvodná žalobkyňa v 1. rade ako laik videla zatienenú ľavú časť pľúc. Manžel odpovedal na otázky lekára dezorientovane, napríklad nevedel uviesť adresu svojho bydliska. Aj tento lekár sa pýtal na požívanie alkoholu napriek tomu, že jej manžel nebol žiadny alkoholik, chodieval na pivo len príležitostne s priateľmi do jedného podniku. Už vtedy mala žalobkyňa v 1. rade tušenie, že nejde o obyčajnú chrípku, s manželom žila 30 rokov, a nikdy v živote nemal takéto príznaky. Po týchto vyšetreniach manžela žalobkyne hospitalizovali v ten istý deň, t. j. 18.2.2007 na internom vyšetrení. V pondelok 19.2.2007 bola žalobkyňa v 1. rade na návšteve manžela v nemocnici, manžel mal kalný pohľad, nebol schopný sám sa napiť vody, mala dojem, že ju ani nespoznal, čo bolo iba na druhý deň jeho pobytu v nemocnici, čo videla aj ich dcéra. Manželovi nemal kto podať na internom oddelení prvé dva dni pohár vody, či zistila pri pohľade na nedotknutú fľašu vody, ktorú mal manžel pri posteli. O utorok 20.2.2007 mala pôvodná žalobkyňa v 1. rade informáciu, že manžel bol na vyšetrení CT, kde sa údajne ukázala malá krvná zrazenina, ktorej nevenovali pozornosť s tým, že sa mala vstrebať. Manželovi nasadili trojfázové lieky, nakoľko nebola určená diagnóza. V noci mal údajne tri epileptické záchvaty, bol prevezený na oddelenie ARO, kde bol priviazaný k posteli. Na druhý deň žalobkyňa v 1. rade videla na manželovi zdureniny a hrču na hlave. Na ďalší deň bol opäť prevezený na interné oddelenie napriek tomu, že bol v bezvedomí. Lekárku MUDr. Pravdovú prosila o sprostredkovanie prevozu manžela do nemocnice v Bratislave, tá sa však opätovne pýtala na požívanie alkoholických nápojov manžela, o diagnóze vôbec nič nehovorila. Žalobkyňa v 1. rade sa od priateľov, z lekárne, nemocnice dozvedela, že z jej manžela urobili alkoholika, z čoho pôvodná žalobkyňa v 1. rade usúdila, že sa nevenovali diagnostike, že príčinu videli v alkohole, čím bola vec pre nich vybavená. Žalobkyňa požiadala priateľku -lekárku z Bratislavy o návštevu zariadenia žalovanej v Piešťanoch, ktorá sa porozprávala s lekárom interného oddelenia, a až po spoločnom rozhovore s ním manželovi v pondelok 26.2.2007 urobili odber mozgového moku, z vyšetrenia ktorého zistili manželovi herpetický vírus. Po telefonickom spojení s infekčnou klinikou v Bratislave bola manželovi nasadená liečba, ktorá však nezabrala, na infekčné oddelenie do Bratislavy ho už ani nechceli prijať. Infekčné preto urobili na áre v Piešťanoch, a od pondelka 26.2.2007 do soboty 3.3.2007 žalobkyne nemohli N. X. navštíviť. Pôvodná žalobkyňa v 1. rade zdôraznila, že starostlivosť o jej manžela na oddelení ARO bola dobrá, čo sa nedalo povedať o internom oddelení. N. X. mohli žalobkyne ísť navštíviť až 3.3.2007, pričom jedna dcéra pricestovala až z Anglicka, aby mohla otca v nemocnici navštíviť, a čakal týždeň aby ho mohla vidieť. Na druhý deň, t. j. 4.3.2007, zomrel.

17. Z oznámenia ÚDZS č. XXXXXX/XXXX zo dňa 14.8.2007 adresovaného pôvodnej žalobkyne v 1. rade súd zistil, ÚDZV prešetrením podania pôvodnej žalobkyne v 1. rade zistil, že manžel pôvodnej žalobkyne v 1. rade (pozn. a otec žalobkyne aj pôvodnej žalobkyne v 2. rade) bol prijatý na interné oddelenie žalovanej dňa 18.2.2007, na ktorom bol hospitalizovaný do 23.2.2007, kde mu boli poskytnuté všetky vyšetrenia na objasnenie horúčkovitého stavu, ako aj antibiotická a podporná liečba pre príznaky infekcie dýchacích ciest. Neurologické konzílium bolo vyžiadané do 24 hodín po prijatí (za 5 dní hospitalizácie na internom oddelení bolo realizované trikrát). Napriek progresii neurologických príznakov však nebola indikovaná a realizovaná lumbálna punkcia, k čomu došlo až dňa 26.2.2007 (názor neurológa mohol

byť ovplyvnený nesprávne hodnoteným CT mozgu 20.2.2007). Je veľmi pravdepodobné, že liečba začatá až 26.2.2007 už nemohla zvrátiť veľmi ťažký priebeh ochorenia (hoci výhľady na vyliečenie aj pri včasnej diagnostike boli neisté). Neurologické konziliárne vyšetrenia (stále sa meniacimi lekármi) neboli prínosom v diagnostike, ani v liečbe. Biochemický a cytologický nález odobratého likvoru (mozgomiechovej tekutiny) bol už potom vysoko suspektný pre herpetický zápal mozgu. V celkovom kontexte je veľmi pravdepodobné, že liečba začatá 26.2.2007 už nemohla zvrátiť veľmi ťažký priebeh ochorenia, pričom výhľady na vyliečenie pri anamnéze malatického ložiska po subdurmálnom hematóme a organickom psychosyndróme aj pri včasnej diagnostike boli neisté. Na záver ÚDZS skonštatoval, že výkonom dohľadu bolo zistené porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., že podanie žalobkyne v 1. rade bolo opodstatnené, že ÚDZS bude postupovať podľa § 50 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z. a svojich vnútorných predpisov.

18. Zo žiadosti pôvodnej žalobkyne v 1. rade zo dňa 17.9.2007 adresovanej žalovanej súd zistil, že pôvodná žalobkyňa v 1. rade požiadala žalovanú o náhradu škody za spôsobenú smrť jej manžela následkom nekvalifikovaného postupu pri vyšetrení a počas hospitalizácie jej manžela v zariadení žalovanej, čo konštatoval aj ÚDZS, a to v sume 500.000,- Sk (16.599,96 eura) pre prípad mimosúdneho urovnania.

19. Z oznámení UNIQUA poisťovne, a. s. z 12.3.2008 a z 19.12.2008 súd zistil, že táto poisťovňa vyplatila z poisťovnej zmluvy poisťenej žalovanej pre prípad poisťovnej udalosti - úmrtie p. X., poisťné plnenie po odpočítaní 10 % pre zmluvnú spoluúčasť poisťenej žalovanej, v sume 29.145,- Sk (967,44 eura) titulom primeraných nákladov spojených s pohrebom podľa § 449 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, z ktorého už poskytla zálohu v sume 24.079,- Sk (799,28 eura) a na účet pôvodnej žalobkyne v 1. rade mala poukázať zvyšnú sumu priznaného poisťného plnenia, t. j. sumu 5.066,- Sk (168,16 eura). Dňa 19.12.2008 poisťovňa oznámila pôvodnej žalobkyne v 1. rade, že jej a účet pošle ešte ďalšie poisťné v sume 123.725,- Sk (4.106,92 eura) titulom jednorazového odškodnenia pozostalej manželky podľa § 447b Občianskeho zákonníka a § 91 a §94 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Poisťovňa vychádzala z príjmu jej manžela, ktorému bol 2.6.2006 uznaný invalidný dôchodok vo výške 4.413,- Sk mesačne (146,48 eura) a úrazovú rentu vo výške 1.315,- Sk (43,65 eura) mesačne.

20. Súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou z odboru zdravotníctvo a farmácia, z odvetvia neurológia a infektológia za účelom vykonania odborných šetrení a vypracovania znaleckého posudku pre posúdenie otázky adekvátnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti nebohému N. X., nar. XX.X.XXXX, zomr. 4.3.2007 zo strany odporcu, teda či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá lege artis alebo non lege artis, a na podanie znaleckého posudku ustanovil Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o., znaleckú organizáciu v odbore Zdravotníctvo a farmácia, ktorý podal znalecký posudok č. 69/2015 vo veci posúdenia poskytnutia zdravotnej starostlivosti neb. N. X.. Zo znaleckého posudku súd zistil, že komplexne, počas hospitalizácie od 16.2.2007 do 4.3.2007 nebola pacientovi poskytovaná starostlivosť v súlade s postupmi lege artis, keď došlo zo strany odporcu k pochybeniu v súvislosti s nevykonaním lumbálnej punkcie dňa 23.2.2007, ale až 26.2.2007. Lumbálna punkcia u N. X. nebola vykonaná dňa 23.2.2007, čo v tom čase a v konkrétnej klinickej situácii nebolo v súlade s postupmi lege artis. Iné odborné pochybenie počas poskytovania zdravotnej starostlivosti N. X. v období od 16.2.2007 do 4.3.2007 nebolo zistené. V čase od 23.2.2007 do 26.2.2007 nebola odporcom zvolená diagnostická a terapeutická metóda aplikovaná včas a v správnej intenzite., Už z neurologického vyšetrenia dňa 23.2.2007 malo vyplynúť podozrenie na možnú neuroinfekciu, avšak až dňa 26.2.2007 bola stanovená správna diagnóza encefalitídy a správne zahájená adekvátna antivírusová liečba neuroinfekcie v správnej intenzite. Medicínsky následok konštatovaného postupu non lege artis, nemusel byť rozhodujúci pre nepriaznivý vývoj poruchy zdravia neb. N. X.. Matematicky nie je možné obmedzenie šancí na iný priaznivejší priebeh vývoja klinického stavu, ak by nedošlo k postupu non lege artis. Na otázku, či mohla včasná i správna diagnostika a následné poskytnutie zdravotnej starostlivosti v správnej intenzite, znamenať pre N. X. záchranu života, znalecká organizácia odpovedala (napriek tomu, že nie je možné ustanoviť prognózu quad vitam, t. j. z hľadiska prežitia), že u neliečených pacientov je úmrtnosť 70 - 80%, avšak u včas liečených pacientov aciklovírom je úmrtnosť len 20 - 30%.

21. Žalovaná k znaleckému posudku č. k. 69/2015 zdôraznila, že v rámci diferenciálnej diagnózy boli v tom čase správne stanovené diagnózy, a to obojstranný zápal pľúc a zhoršenie psychického stavu pri prebiehajúcom febrilnom (horúčkovitom) ochorení. Bola nasadená adekvátna parenterálna

(vnútrožilová) antibiotická liečba, vnútrožilová infúzna liečba a substitúcia menalogramu. Ak by dňa 20.2.2007 bola vykonaná lumbálna punkcia, a bol by aspoň predbežne zhodnotený punktát, bolo by teoreticky možné podporiť podozrenie na vírusovú neuroinfekciu skôr, a je vysoko pravdepodobné, že by cieľná liečba začala o 3 dni skôr, než reálne bola. Žalovaná zdôraznila, že vôbec nie je zrejmé, či takéto skoršie začatie cieľnej liečby po lege artis vykonanej lumbálnej punkcii by reálne mohol zvrátiť nepriaznivý vývoj poruchy zdravia pána N. X., t. j. vôbec nie je možné ani uvažovať a percentuálne zvažovať možnosť záchranu jeho života. Ani podľa znalca nie je možné vyjadriť sa k tomu, aký dlhý čas prebiehal herpetický zápal mozgu u N. X. pred dňom 23.2.2007. Ďalej žalovaným zvolená diagnostická a terapeutická metóda bola od prijatia N. X. do 23.2.2007 a po 26.2.2007 až do jeho smrti aplikovaná včas a v správnej intenzite. Nevykonanie lumbálnej punkcie dňa 23.2.2007 je v kontexte prípadu postup non lege artis, avšak bez zjavnej a preukázateľnej forenzne relevantnej súvislosti so smrťou pána N. X.. Napriek konštatovanému postupu non lege artis, medicínsky následok takéhoto postupu vôbec nemusel byť rozhodujúci pre nepriaznivý vývoj poruchy zdravia u N. X.. Nedostatok vo vedení zdravotnej dokumentácie nemal žiadny vplyv na priebeh a následné úmrtie nebohého N. X.. Skutočnosť, že nebohý N. X. nebol preložený na špecializované pracovisko vzhľadom k priebehu jeho ochorenia a adekvátnej nasadenej liečbe, nemá zjavnú forenzne preukázateľnú medicínsku príčinnú súvislosť s následnou smrťou pána N. X.. Poznamenala, že mieru ovplyvnenia priebehu herpetickej encefalitídy kauzálnou liečbou na súčasnej úrovni poznatkov medicínskej vedy nie je možné vôbec stanoviť alebo odhadnúť, a to ani pri zdravom, ani pri predtým patologicky zmenenom mozgu. Vzhľadom na tieto závery znalca je, podľa žalovanej, nepochybné, že nie je preukázaná príčinná súvislosť konania žalovanej zo spôsobenou ujmu, čím nie je naplnený základný predpoklad uplatnenia nároku žalobkyne. V tejto súvislosti poukázala žalovaná na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/126/2009 zo dňa 30.6.2010, podľa ktorého o vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí, a skúmať, ktorá príčina ju vyvolávala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť a príčiny následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porov. R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Žalovaná poukázala aj na rozsudok NSSR sp. zn. 3Cdo/130/2010 zo dňa 28.10.2010, podľa ktorého o vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí, a skúmať, ktorú príčina ju vyvolala a je rozhodujúca iba vecná súvislosť príčiny a následku. Vzhľadom na tieto závery znaleckého dokazovania navrhla žalovaná súdu žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, keďže nie je preukázaná príčinná súvislosť konania žalovanej so spôsobenou ujmu, čím nie je naplnený základný predpoklad uplatnenia nároku žalobkyne.

22. Svedkyňa MUDr. X. N. počas výsluchu na pojednávaní dňa 14.11.2013 predniesla súdu, že je zamestnankyňou žalovanej od roku 1979, je lekárkou, s otcom žalobkyne ako s pacientom nikdy neprišla do styku. Až do vykonania výsluchu sa nevyjadrovala k ničomu ohľadom zdravotného stavu neb. N. X.. Nebola prítomná ani počas vykonávania kontroly ÚDZS. Riaditeľkou nemocnice bola požiadaná až pred pojednávaním, aby si naštudovala celú lekársku dokumentáciu neb. N. X. s tým, aby sa mohla vyjadriť, či nedošlo k pochybeniu po medicínskej stránke. Z lekárskej dokumentácie nebohého N. X. zistila, že nebol zdravý človek, bol na plnom invalidnom dôchodku pre organický psychosyndróm, prekonal úraz mozgu s posttraumatickým poškodením v r. 1989, bol liečený neurológom a psychiatrom. V čase prijatia do nemocnice v r. 2007 tomu predchádzali 2 dni ochorenia, bol na pohotovosti, a druhýkrát bol privezený na interné oddelenie, kde bol prijatý pre ťažký zápal pľúc, mal teploty a psychické poruchy, preto mal ihneď nasadenú antibiotickú liečbu a celú komplexnú liečbu. Pre jeho psychické poruchy bol na konzílium viackrát privolaný neurológ. Vždy išlo o iného neurológa podľa toho, ktorý mal vtedy službu. Na odporúčanie neurológa bolo zrealizované aj CT vyšetrenie mozgu menovaného, potom bol

opätovne konzultovaný neurológ. Keďže stav pacienta nebol dobrý, opäť bol konzultovaný neurológ. Pacient mal totiž vysoké teploty, mal kombináciou antibiotík, a keďže jeho stav nebol dobrý, pre febrilitu bola zmenená antibiotická liečba. Bol odsávaný, bol zahlienený. Nález na pľúcach pretrvával rovnaký. Neurológ bol opätovne volaný, lebo pacient bol nekludný. Bolo tam popisované staré ložisko z minulosti, keďže pacient mal v minulosti páčenu parientálnu kosť do mozgu, a bol mu v minulosti odsávaný hematóm v mozgu, predpokladalo sa, že toto ložisko mohlo byť príčinou jeho alternovaného, t. j. psychicky zmeneného stavu. V rámci diferenciálnej diagnózy vyslovil neurológ podozrenie krvácania v mozgu, keďže došlo k príznakom kmeňového dráždenia, Preto, na odporúčane neurológa, bola pacientovi urobená lumbálna punkcia, na základe ktorej sa zistilo, že môže ísť o vírusové ochorenie, a robilo sa preto CT vyšetrenie. Medzitým bol konzultovaný infektológ a doporučili sa antibiotiká, ktoré sa aj podávali. U pacienta boli epileptické záchvaty, prehĺbila sa strata vedomia, preto bol preložený na intenzívnu liečbu na áre, kde bol až do konca života. Na áre sa s liečbou pokračovalo. Konzultovalo sa preloženie aj s vyšším pracoviskom, konkrétne s bratislavskou klinikou. Áro totiž chcelo, aby bol pacient preložený z ára na vyššie pracovisko. Vyššie pracovisko však preloženie odmietlo. Totiž hneď, ako bol na áro preložený, robili sa konzultácie, a bol návrh na preloženie na vyššie pracovisko, ktoré odporučilo len antivírusovú liečbu, a aby pacient naďalej zostal na áre. Počas hospitalizácie na áre sa ešte raz robilo CT vyšetrenie, kde už bola liečba vitálnych funkcií kompletná. Lekári majú príslužby aj cez víkend, a aj v roku 2007 vo všeobecnosti bolo možné cez víkend robiť CT vyšetrenie pacienta. Svedkyňa sa nevedela vyjadriť ku skutočnosti, či z CT vyšetrenia urobeného menovanému dňa 20.2.2007 bolo možné zistiť, či išlo o nejaké konkrétne ochorenia, a či treba zrealizovať konkrétny zákrok, v danom prípade lumbálnu punkciu. Svedkyňa odpovedala, že nie je rádiológ, a že nevie zistiť, či z predmetného CT vyšetrenia zo dňa 20.2.2007 bolo možné zistiť, že ide o encefalitídu. Tieto neurologické nálezy boli v podstate rovnaké. Punkcia sa robila až po náznak u neurológa, že sa môže niečo diať v tomto kmeni. Vyjadrenie neurológa bolo 2x rovnaké. Až tretie vyjadrenie neurológa bolo o podozrení ohľadom tohto kmeňa, preto sa robila potom punkcia. Nebol to stále ten istý neurológ, ktorý sa k stavu menovaného vyjadroval. Svedkyňa zdôraznila, že vírusová encefalitída je smrteľné ochorenie, no pokiaľ nepríde k smrti, zostávajú ťažké následky u pacienta, lebo dochádza k poškodeniu šedej mozgovej kôry. Svedkyňa sa vyjadrila, že k chorobám menovaného by sa určite vedel vyjadriť lepšie psychiater, lebo išlo o psychiatrického pacienta, a zároveň vedel by sa vyjadriť aj neurológ. Infektologický posudok je v podstate aj od infektológa. Keďže ide o neuroinfekciu a pacienta vyšetruoval neurológ, mala svedkyňa za to že, znalca z odboru neurológia už netreba. Psychiater by mohol ozrejmiť stav pacienta, bol to chorý človek, keďže bol na invalidnom dôchodku. Invalidný dôchodok mu musel byť pre niečo priznaný. V lekárskej dokumentácii sa spomína aj hospitalizácia nebohého otca žalobkyne v psychiatrickej liečebni Veľké Zálužie.

23. Žalujúca strana namietala objektivnosť svedeckej výpovede MUDr. N. na pojednávaní dňa 14.11.2013 z dôvodu, že spolu so žalovanou konzultovali ešte pred začatím, pojednávania pred pojednávacou miestnosťou.

24. Svedkyňa Mgr. W. X. počas výsluchu na pojednávaní dňa 14.11.2013 ako štatutárny zástupca žalovanej predniesla súdu, že MUDr. N. pacienta neošetrovala, ale mala k dispozícii jeho zdravotnú dokumentáciu, a to aj v súvislosti s tým, že bolo robené prešetrovanie ÚDZS. Lekári sú v službe aj cez víkend a poskytujú adekvátnu starostlivosť. Úradom pre dohľad nebolo skonštatované, že by nastala smrť pacienta, lebo sa mu lekári nevenovali. Aj cez víkend bolo možné robiť CT vyšetrenia keďže boli služby.

25. Z výsluchu pôvodnej žalobkyne v 1. rade, F. X., ktorá bola vo veci tohto vylúčeného nároku vypočutá na pojednávaní dňa 19.12.2013 ako svedkyňa, predniesla súdu, že smrť jej manžela ju veľmi zasiahla, rovnako i dcéry a celú rodinu, pretože bol v podstate zdravým človekom, 5 rokov bol na plnom invalidnom dôchodku v dôsledku úrazu hlavy, potom asi 12 rokov bol na polovičnom invalidnom dôchodku, inak bol zdravý, chodieval si brigádnicky privyrobit' do Talianska na jablká. Chodievali spolu na chalupu, na výlety, plávať, lyžovať. Problémy s alkoholom nemal. Najprv si mysleli, že jej manžel dostal chrípku. Všeobecný lekár mu predpísal antibiotiká, takto doma polihoval 2 dni, mal vysoké teploty 38-39 stupňov Celsia. V nedeľu nechcel u ani žiadne tekutiny, a začal sa inak správať, pre svedkyňu divne. Pýtal sa, kde majú dvere, chcel ísť na balkón. Keď bol v chodbe, a svedkyňa sa ho opýtala, kam chce ísť, odpovedal, žena WC, ale nevedel nájsť dvere do WC. V tom byte bývali spolu 30 rokov, preto to bolo pre svedkyňu zvláštne. Následne ho v nedeľu dopoludnia vzala autom na lekársku pohotovosť. Pôvodne chcel šoférovať on, avšak išiel úplne k inému u autu. Preto mu manželka nedovolila šoférovať s tým, že mu pre istotu povedala, že on nemôže šoférovať, keďže berie antibiotiká. V čakárni na pohotovosti sa

jej nepozdával, lebo čítal letáky, čo si predtým nikdy nevšimol. Lekárovi na pohotovosti hovorila, čo sa deje, a on mu iba chcel vymeniť antibiotiká, s ktorým postupom manželka menovaného nesúhlasila, a požiadala o vyšetrenie v nemocnici, kam napokon išli. Tam manžel svedkyne na otázku lekára nevedel povedať celú adresu. Nebola prítomná pri každom vyčerení manžela, napr. pri röntgene hlavy. Tieto vyšetrenia absolvoval v tú istú nedeľu. Nevedela si spomenúť, čo to bolo v tú istú nedeľu, alebo na druhý deň, t. j. lekár povedal, že manželovi vidia na röntgene nejaký fliačik v hlave. Manžel bol v nemocnici v tú istú nedeľu napokon hospitalizovaný. Počas prijímania do nemocnice manželka N. X. sa rozprávala s MUDr. B., ktorej vravela, že jej manžel mal v minulosti úraz hlavy. V tú istú nedeľu sa vrátila svedkyňa domov po veci pre hospitalizovaného manžela, vzala so sebou aj manželovu zdravotnú dokumentáciu, a ukázala ju MUDr. B., ktorá zareagovala tým, že od predmetného úraz hlavy uplynula dlhá doba, a že to nemá nič spoločné s aktuálnym zdravotným stavom manžela. Svedkyňa manžela v nemocnici denne navštevovala, hoci bolo chrípkové obdobie. Chodievala priamo z práce do nemocnice, tam bola 1-2 hodiny pri manželovi. A koľko jej v nemocnici dovolili. Keď však prišla v pondelok, videla pri ňom dve nedotknuté minerálky a polievku, ktorú mu priniesla v nedeľu. Rovnako tam boli nedotknuté lieky, no nevedela, či si ich mal podať sám. Aj žalobkyňa chodievala do nemocnice za otcom každý deň, a donútila ho piť. Keď sa pýtali personálu, prečo má otec pripravené lieky, sestrička svedkyňa odpovedala, aby si ich zobral. Mal tam však už asi 10 tabliet, tak sa mu pokúsili niektoré z nich vložiť do úst. On iba ležal a nič nevnímal. Na jeho zdravotný stav sa svedkyňa vždy informovala u MUDr. B., ktorá jej vravela, že je to chrípka, a má lieky. Svedkyňa si denne telefonovala s kamarátkou anestéziologičkou, ktorá jej vo štvrtok navrhla, aby mu zobrali v nemocnici mozgový mok. Následne v piatok šla svedkyňa so žiadosťou o odobratie mozgového moku manželovi za MUDr. B.. Dovtedy boli u manžela postupne 3-4 neuropatológie, no mozgový mok mu odobrali v piatok. Výsledky prišli až v pondelok, lebo cez víkend nerobili, a z výsledkov zistili, čo mu bolo. Jej priateľka potom komunikovala s nejakým známym lekárom infektológom, primárom z Bratislavy, a manželovi nasadili trojkombináciu liekov. Vedela o tom, že pred nasadením tejto kombinácie liekov sa dohadovali lekári z Bratislavy s lekármi z Piešťan. Vtedy mu boli nasadené lieky, ktoré mu mohli reálne pomôcť. Manžela však už nechceli previesť do Bratislavy, nakoľko sa báli, že by prevoz neprežil. Manžela potom odviezli na áro, kde sa o neho riadne staral, a tam manžel aj dokonal. Aj na áre ho denne navštevovala. Jeho smrť najbližšiu rodinu veľmi zasiahla. On bol v podstate zdravý človek., bol 5 rokov na plnom invalidnom dôchodku, potom len na polovičnom. Inak bol zdravý, chodievali s kamarátom na chalupu. Na plnom invalidnom dôchodku bol potom, čo utrpel úraz hlavy, a museli mu vyrezať časť kosti z lebky. Po 5 rokoch ho znovu posudzovali lekári, a uznali ho len za čiastočne invalidného. Aj keď bol na čiastočnom invalidnom dôchodku, riadne pokračoval vo svojom živote, chodieval na brigády so Talianska na jablká, z ktorej práce asi aj odvádzal dane v SR. V minulosti bol zamestnaný v pozemných stavbách, kde mu dali výpoveď, keďže pri takomto zdravotnom stave nemohol vykonávať danú prácu. Aj keď viedol riadny život, nepožiadal o zrušenie invalidity, pretože nebol veľmi výkonný. Nikam ho nezobrali do práce, lebo na hlave mal namiesto časti lebky len kožu a vlasy, a nemohla by mu tam napríklad spadnúť tehla. Manžel svedkyne bol vyučený kúrenár - inštalatér. Predtým ako dostal antibiotiká, brigádoval u pána I., kde robil dozor, chodil mu nakupovať, ale zarábala asi 7.000,- Sk (232,36 eura) až 8.000,- Sk (265,55 eura) nevedela, koľko u neho zarábala. Jej dával z toho mesačne 3.000,- Sk (99,58 eura) až 4.000,- Sk (132,78 eura). Invalidný dôchodok odovzdával manželke celý. Potom deťom kupoval darčeky. Pred predmetným ochorením chodievali 2-3-krát v zime lyžovať, a ako lyžiar mal prilbu, a dával si pozor na hlavu. Keď mali dcéry 5-6 rokov, učil ich lyžovať a plávať. Dcéram sa nevenoval až do ich dospelosti, aj keď boli dospelé chodievali s ním lyžovať. Žalobkyňa sa venovala aj vodnému lyžovaniu, keď mala 14-15 rokov. V lete chodievali na huby, na výlety, do ZOO. Keď mala žalobkyňa bar, poopravoval je ho, Ich dcéry, aj keď boli dospelé, chodievali všase s rodičmi. Problémy s alkoholom manžel svedkyne nemal. Ako partia chodievali na začiatku do podniku Budvar pomáhať s otvorením, a potom tam bol manžel navrhovateľky štamgastom. S kamarátmi tam mali svoj stôl. Potom, čo zomrel, mu vystrojili kamaráti v Budvare na vlastný podnet kar. Rodina mala vlastný kar, kde mali 100 ľudí. Manžel svedkyne mal kamarátsku povahu, všetko organizoval. Pôvodne chodievali všade polo, po jeho smrti zostala jeho manželka sama, a keď ju niekam pozvali, prišlo jej ľúto., keď tam videla manželské páry. Pre dcéry bol otec niekým., Staršia dcéra potom zostala v Anglicku, no mladšia to znášala horšie. Asi tri roky pred smrťou sa jej manžel venoval lyžovaniu, v lete chodievali na huby a chodievali aj plávať. Mali aj chalupu v Hronci, a tam chodievali lyžovať celá partia na 3-4 autách. Nikedy chodievali manžel s partiou, niekedy s dcérami. PO manželovej smrti chalupu predali. Svedkyňa mala dostatočne vysoký vlatný príjem, robila aj zmenovú majstrovú. Lyže si kúpili v bazári v Rakúsku. Drevo zohnal manžel vždy od svojich známych za pár korún.. Lyžovať chodievali do Čierneho Balogu a do Hlobišova, čo bolo priamo v dedine. Stačilo dať pálenku, a lístky boli lacnejšie. V Balogu

si kupovali permanentky, ktoré si medzi sebou vymieňali. Na rodinu mali kúpené 2 permanentky deti chodievali bokom. Svedkyňa bola celú dobu zamestnaná.

26. Žalobkyňa počas výsluchu a v ďalších vyjadreniach na pojednávaní uskutočnenom dňa 14.11.2013, uviedla, že starostlivosť o jej nebohého otca zo strany žalovanej bola minimálna. Zdravotná sestra mu priniesla lieky v miske, ktoré položila na stôl, a odišla preč napriek tomu, že jej otec bol priviazaný k posteli, pričom lieky mu podala žalobkyňa osobne, keďže tam bola zrovna prítomná. Aj vedľa ležiaci pacienti sa vtedy chceli napiť vody, až sa triasli, lebo nemocnica vtedy štrajkovala. Otec žalobkyne tam nemal vtedy žiadnych lekárov okrem neurológov. Žalobkyňa za ním chodievala do nemocnice každý deň odvtedy, čo bol hospitalizovaný, a aj vtedy, keď bol v kóme. Žalobkyňa trávila pri otcovi v nemocnici minimálne 2 hodiny denne. Keď jej otec zomrel, mala 27 rokov, bola neho naviazaná, často s ním trávila víkendy, a keď zomrel, bolo to najhoršie obdobie v jej živote, bol to pre ňu šok. Žalobkyňa uviedla, že nevie, prečo bolo za jej otcom 4-5 neurológov, keď on potreboval virológa. Cez týždeň za otcom chodili lekári, ale cez víkend sa liečba nekonala. Keď si jej otec každý druhý, resp. tretí deň dal pívko, nebol alkoholik, veď bol šofér z povolania. Otec s nimi býval v spoločnej domácnosti. V čase výsluchu uskutočnenom dňa 14.11.2013 mala žalobkyňa 33 rokov. Keď otec zomrel, mala 27 rokov, kedy pracovala v SR. Nebola vydatá, nemala žiadne deti. Je vyučená čašníčka, má Hotelovú školu bez maturity. Jej otec mal vzdelanie, bol vodoinštalatér. Mala 10 rokov keď otec mal úraz, a potom išiel na invalidný dôchodok; resp. na čiastočný invalidný dôchodok. Ich otec pracoval, keď bol na čiastočnom invalidnom dôchodku, ale nie oficiálne, chodil na jablká do Talianska. Čo zarobil v Taliansku, z toho odvádzal dane štátu. On bol majster, a keď ho niekto zavolať, tak robil z vodou ako inštalatér. Nevedela sa vyjadriť, koľko si otec vedel svojou prácou privyrobiť. Žalobkyňa má ešte jednu sestru, ktorá je tiež dcérou nebohého otca. Keď ich otec zomrel, taktiež nebola vydatá a nemala deti. Všetci v čase výsluchu bývali v 3-izbovom byte. Ich otec bol športový typ, chodievali na lyžovačky cez zimu, chodievali aj na vodné lyžovačky a aj na túry. Žalobkyňa vie o tom, že otec mal ťažký úraz na hlave, avšak nevedela, že by mal nejaké obmedzenia. Poprela, že by bol alkoholikom. Nepamätá si, že by bol otec vo Veľkom Záluží. V období pred smrťou otca bývali spolu všetky víkendy. Ako 27 ročná bola naviazaná na svojho otca a často s ním trávila víkendy. V danom období mala aj priateľa, s ktorým zvykla tráviť voľný čas. V čase keď zomrel otec, priateľa nemala. Keďže dlhodobý 4-ročný vzťah s priateľom skončil asi pol roka pred tým ako otec zomrel. Jej priateľ býval s nimi vtedy v spoločnej domácnosti, pričom s otcom si tiež dobre rozumel. Mamin psychický a fyzický zdravotný stav sa po smrti ich otca zhoršil. Otec mal plány, že bude učiť deti svojich detí lyžovať. Mali chatu v Hronci v Tatrách. Pri vykonávaní týchto športov nevznikali rodine zvýšené náklady, keďže žalobkyňa mala lyže po dobu 15 rokov a rodina mala vlastnú chatu v Tatrách, a teda za ubytovanie neplatili. Vodné lyžovanie pestovala žalobkyňa z dôvodu, že ako malá bola členkou klubu. Nevie ako vtedy tento vodný šport financovali jej rodičia. Matka bola riadne zamestnaná v pekárni ako laborantka, po dobu 38 rokov, jej príjem žalobkyňa nepozná. V období pred smrťou otca sa venovali predovšetkým dcéry aj celá rodina hlavne zimnému lyžovaniu a túram a to až do otcovej smrti. Žalobkyňa sa nevedela vyjadriť, z akého dôvodu bol otcovi priznaný plný invalidný dôchodok. Keďže si ho pamätá ako aktívneho človeka. Chatu na ktorej trávili čas keď sa venovali zimnému lyžovaniu, po smrti otca predali, keďže mali ťažké spomienky. Po smrti otca sa matke zdravotný stav výrazne zhoršil, má veľké problémy s tvorbou slín.

27. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že žalobkyňa je stále slobodná.

28. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní v dňoch 14.11.2013, 19.12.2013, 14.10.2015 a 14.11.2017 predniesol súdu, že pribratie znalca z odvetvia psychiatrie by zaťažilo predmetné konanie a neprinieslo to výsledky. Navrhol pribrať do konania znalca z odboru intervenčná rádiológia a infektológia. Neurológa nepovažoval za potrebné pribrať do konania. Zo správy ÚDZS je zrejmé, že k pochybeniu nemocnicou došlo. Otec žalobkyne bol pritom hospitalizovaný už dňa 18.2.2007, avšak primeraná liečba bola poskytnutá až dňa 26.2.2007. Vzhľadom na podozrenie uvádzané aj žalovanou, že nebohý užíval alkohol, a na to, že v nemocnici bol už zarastený a šedivý, tak k nemu zamestnanci nemocnice aj pristupovali napriek tomu, že každý má rovnaké právo na zdravotnú starostlivosť. Aj zo záveru znaleckého posudku jednoznačne vyplýva a je preukázané, že žalovaná neposkytla zdravotnú starostlivosť lege artis v súlade s postupmi, konkrétne tým, že dňa 23.2.2007 nebola vykonaná lumbálna punkcia, kde znalecká organizácia konštatuje, že ak by lumbálna punkcia bola v tento deň vykonaná, bol by aspoň predbežne zhodnotený punktát, bolo by možné podporiť podozrenie na vírusovú neuroinfekciu skôr, a je vysoko pravdepodobné, že by bola cieleňá liečba začatá o tri dni skôr. Nedá sa súhlasiť zo záverom znaleckého posudku, kde organizácia konštatuje, že napriek tomu, že postup žalovanej nebol v

súlade s postupmi lege artis v tomto konkrétnom prípade, bol tento postup bez zjavnej a preukázateľnej forenzne relevantnej súvislosti so smrťou pána N. X.. Keď vyššie uvádza, že úmrtnosť u neliečených pacientov u neuroinfekcií je 70-80%, a u liečených včas a správne je úmrtnosť 20-30%. Žalujúca strana sa domnievala, že postupom žalovanej došlo k vážnemu zásahu do sféry nebohého N. X., a nesprávnou, a nie včas poskytovanou starostlivosťou mu bola vzatá šanca 70-80% prežitia. Žalobkyňa mala za to, že v príčinnej súvislosti s nesprávnou diagnostickou a terapeutickou aplikáciou zdravotnej starostlivosti došlo k smrti N. X., a tým aj do jeho osobnostných práv a osobnostných práv žalobkyne. Žalujúca strana mala za to, že boli splnené atribúty zodpovednosti za škodu, žalovaná porušila právnu povinnosť, je zrejme príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou, napriek tomu, že celé obdobie sa snažila žalovaná celú situáciu zľahčovať vo vzťahu k žalobkyni, ktorá ťažko znášala a doposiaľ ťažko znáša smrť otca. Aj Krajský súd v Trnave uviedol, že ide o neakceptovateľnú doložku postupu non lege artis, preto žalujúca strana žiadala, aby konajúci súd prvej inštancie akceptoval aj túto skutočnosť. Na navrhnutom výsluchu znalcom psychológom za účelom posúdenia dôsledkov zásahov práva na ochranu súkromia a rodinného života žalobkyne, žalujúca strana neskôr v priebehu sporu netrvala vzhľadom na odstup času, ako aj z dôvodu, že psychológ by ťažko posudzoval mieru zásahu do psychického stavu žalobkyne, ktorý zásah je nesporný. Žalovaná je nemocnicou, čím došlo k strate elementárnej dôvery, s ktorou sa ľudia obracajú, či už chorí alebo blízke osoby chorého rodinného príslušníka. Taktiež neskôr počas sporu netrvala žalujúca strana na výsluchu svedkov, ktorých navrhla vypočuť k žalobe, z ktorých niektorí už nežijú.

29. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 11.5.2021 navrhol zamietnuť všetky ďalšie dôkazy, ktoré žiadala vykonať žalovaná strana, nakoľko vykonanie týchto dôkazov by neprispelo k zisteniu skutkového stavu v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci. O rovnakom skutkovom základe už bolo právoplatne rozhodnuté Okresným súdom Piešťany v spore vedenom pod sp. zn. 5C/30/2009, z ktorého dôvodu je tento skutkový stav judikovaný. Žalujúca strana zároveň navrhla, aby súd rozhodol obdobne, ako rozhodol vo veci sp. zn. 5C/30/2009, teda na základe totožného skutkového a právneho stavu, ako i v súlade so základným princípom Civilného sporového poriadku, a to s princípom právnej istoty s tým, že žalovanej nárok na náhradu trov konania neprizná.

30. Právny zástupca žalovanej na pojednávaniach uskutočnených v dňoch 14.11.2013, 19.12.2013 a 14.10.2015 uviedol, že navrhuje pribrať do konania znalca z odboru psychiatria, keďže aj z hľadiska výšky uplatnenej sumy je potrebné posúdiť kvalitu života človeka, konkrétne nebohého otca žalobkyne. V zdravotnej dokumentácii sa viackrát uvádza nadmerné používanie etylu zo strany nebohého otca žalobkyne. K správe ÚDZS uviedol, že táto síce konštatuje, že došlo k pochybeniu zo strany nemocnice, avšak neuvádza, v akej intenzite. Taktiež neuvádza, že smrť menovaného by bola spôsobená zanedbaním. Pokuta bola pritom uložená v dolnej hranici. Z predmetnej správy vyplýva, že liečba mala byť indikovaná v 5. deň liečby, resp. v 7. deň liečby, pričom najsôr sa musia vylúčiť iné ochorenia. Pri tomto type ochorenia nie je jasné, či včasné zahájenie liečby by malo pozitívne výsledky. Žalovaná v priebehu celého konania namietala, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi zanedbaním zdravotnej starostlivosti, resp. zdravotnou starostlivosťou non lege artis a smrťou otca žalobkyne, čo vyplýva zo záverov znaleckého posudku, ako aj z výsluchu svedkyne W. N. W. X., ktorá bola vypočúvaná na pojednávaní dňa 14.11.2013, bola v čase výsluchu zapísaná v Registri neziskových organizácií na Okresnom úrade v Trnave ako riaditeľka žalovanej. O tejto jej funkcii prebiehajú súdne spory, preto žalovaná strana nevylučuje, že neskôr sa ukáže, že riaditeľkou v skutočnosti nebola, na čo upozornila aj samotná žalujúca strana.

31. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 11.5.2021 predniesol súdu, že sa žalovaná strana sa plne pridržiava všetkých svojich vyjadrení, predovšetkým v podaní zo dňa 13.5.2015 a zo dňa 18.1.2016, v ktorých poukazovala na nepreukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi úmrtím otca žalobkyne a poskytnutím zdravotnej starostlivosti lege artis. Za týmto účelom navrhla žalovaná vypočuť znalca. Znalca MUDr. Ivana Bakoša navrhla žalovaná vypočuť z dôvodu, že tento znalec je uvedený v znaleckom posudku na č. I. 151 spisu, celkom v závere znaleckého posudku, ako znalec, ktorý môže byť vypočutý pred orgánom verejnej moci k predmetnému znaleckému posudku a podať žiadané vysvetlenia a doplnenia. Nakoľko naďalej považuje príčinnú súvislosť za nepreukázanú, navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Iba pre prípad, že by súd predsa len žalobe vyhovel, poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/84/2011, na ktoré poukázal aj Krajský súd v Trnave vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5C/30/2009, kde je výslovne uvedené, že žalobcovia majú právo zvoliť si len jednu

z možností ochranu osobnosti, a to ochranu osobnosti pozostalých príbuzných alebo tzv. postmortálnu ochranu osobnosti zomrelého príbuzného žalobcov. Pokiaľ by aj súd žalobe vyhovel, predpokladá, že iba sčasti, o trovách konania by mal rozhodovať podľa úspechu, a priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania, keďže zastáva názor, že väčší úspech bude mať žalovaná, nakoľko žalobkyňa od začiatku žalovala nesprávny hmotnoprávny nárok v sume 40.500,- eur. Celkovo žalovaná suma 67.500,- eur bola od začiatku likvidačná pre žalovanú, ktorá suma nevychádzala ani zo žiadnej judikatúry v obdobných veciach, ktorou sa zaoberal odvolací súd vo veci matky a sestry žalobkyne. Navrhol, aby pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal súd z ust. § 255 CSP, a aby neuplatnil § 257 CSP, nakoľko žalobkyňa nežalovala správny hmotnoprávny nárok v sume 40.500,- eur. Rozhodnutie o výške plnenia súdu závisí síce na voľnej úvahe súdu, ale len v uplatnenej časti 27.000,- eur. Ak by sme pripustili takú možnosť žaloby, akú uplatnila žalobkyňa, tak by sa v podstate mohlo stať, že žalobcovia by mohli žalovať akúkoľvek sumu, ktorá nevychádza jednak z hmotnoprávných nárokov a jednak z ustálenej judikatúry v obdobných veciach. Podľa hodnoty sporu sa posudzuje aj hospodárnosť konania, napr. aj trovy právneho zastúpenia vychádzajú z hodnoty, a preto sumu, ktorú žalovala žalobkyňa vo výške 67.500,- eur považuje žalovaná od začiatku za neprimeranú a likvidačnú.

32. Na pojednávaní dňa 14.11.2017 rozhodol súd, že nevykoná dokazovanie znalcom z odvetvia psychiatria z pohľadu posúdenia kvality života nebohého otca žalobkyne, a že ani nevyžiada prehľad odvodov zrealizovaných za nebohého a jeho manželku v období od 1.1.1990 do 4.3.2007. Na pojednávaní dňa 11.5.2021 uznesením súd zamietol návrhy na dokazovanie výsluchom znalca podieľajúceho sa na vyhotovení znaleckého posudku č. 69/2015, ako aj dokazovanie výsluchom iného znalca z odvetvia psychiatrie, nakoľko vykonanie týchto dôkazov by neprispelo k zisteniu skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci samej,

33. Súd vec právne posúdil nasledovne:

34. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., v znení účinnom v rozhodnom období (február 2007 až marec 2007), poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

35. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

36. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (zverejnený v Zbierke zákonov ako oznámenie č. 209/1992 Zb.), každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie.

37. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“ v príslušnom tvare), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

38. Podľa § 13 ods. 1 a 2 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

39. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

40. Podľa § 15 OZ, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

41. Podľa § 16 OZ, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

42. Podľa § 415 OZ, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

43. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

44. Podľa § 420 ods. 2 OZ, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

45. Podľa § 420 ods. 3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

46. Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

47. Podľa § 447b OZ, poškodený má nárok na jednorazové vyrovnanie, ktoré sa posúdi, a suma jednorazového vyrovnania sa určí podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

48. Podľa § 449 ods. 2 OZ, pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

49. Rešpektovanie súkromného života musí taktiež zahŕňať do určitej miery aj právo vytvárať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva /ďalej len „ESLP“/ vo veci Niemitz verzus Nemecko zo dňa 16.12.1992). Súčasťou súkromného života je rodinný život, zahŕňajúci nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími príbuznými, bez ohľadu na to, čo spolu trvale žijú alebo nie, ide napríklad tiež o vzťahy medzi vnukmi a prarodičmi alebo medzi dospelými deťmi, žijúcimi vo vlastných rodinách, a ich rodičmi (rozsudok ESLP vo veci Marckx verzus Belgicko z roku 1979).

50. Podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“ v príslušnom tvare), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

51. Podľa § 185 ods. 1, ods. 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

52. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

53. Vykonaným dokazovaním listinami, a to žiadosťou pôvodnej žalobkyne v 1. rade adresovanou riaditeľke ÚDZS, oznámením ÚDZS zo dňa 14.8.2007, žiadosťou pôvodnej žalobkyne v 1. rade zo dňa 17.9.2007, oznámeniami UNIQUA poisťovne, a. s. z 12.3.2008 a z 19.12.2008, znaleckým posudkom Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. 69/2015, výsluchmi svedkov F. X., MUDr. X. N. a Mgr. W. X., výsluchom a vyjadreniami žalobkyne, vyjadreniami právnych zástupcov strán sporu, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu, súd mal za preukázané, že pôvodná žalobkyňa v 1. rade, vypočutá v tomto konaní o vylúčenom nároku ako svedkyňa, je vdovou po neb. N. X., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX a pôvodná žalobkyňa v 2. rade, aj pôvodná žalobkyňa v 3. rade (žalobkyňa v tomto konaní o vylúčenom nároku) sú ich spoločnými dcérami. Všetci traja žili v usporiadanej, harmonickej rodine s bežnými rodinnými problémami. Rodina chodievala spolu lyžovať, na výlety, na huby, na spoločenské akcie, na vodné športy. Vodnému lyžovaniu sa v detstve venovala práve žalobkyňa (pôvodne ako žalobkyňa v 3. rade). Vzťahy v rodine boli tak dobré, že už dospelé dcéry neb. N. X. chodievali s rodičmi spolu na rôzne spoločenské akcie aj na lyžovačky. N. X. za svojho života netrpel žiadnymi vážnymi zdravotnými problémami, okrem prípadu, keď utrpel vážny úraz hlavy, následkom čoho bol uznaný za plne invalidného, a po niekoľkých rokoch za čiastočne invalidného. Samotný N. X. a jeho okolie jeho invaliditu nepocitovalo ako výraznú zmenu v jeho osobnosti či v správaní. Jeho invalidita si nevyžadovala

starostlivosť či opateru inej osoby. Jediné obmedzenia, ktorá pociťoval, boli, že si musel dávať pozor na hlavu, keďže mu chýbala časť lebečnej kosti. Ďalší obmedzením bolo, logicky, zníženie príjmu, keďže bol invalidný, neskôr uznaný iba za čiastočne invalidného. Inak ani on, ani rodina neboli jeho invaliditou nijako obmedzení. N. X. bol spoločenským človekom, vyhľadával rôzne spoločenské akcie, ktoré rád organizoval, vyhľadával aj športové podujatia, zašiel s kamarátmi na pivo. Privyrábala si na brigádach alebo u známych. Keď im dcéry vyrástli, chodieval na rôzne spoločenské akcie a podujatia s manželkou, a dospelé dcéry sa k nim občas pridali.

54. Dňa sa N. X. 16.2.2007 necítil dobre, má zvýšenú teplotu a zvracal, následkom čoho s ním išla žalobkyňa v 1. rade na pohotovosť. V nedeľu 17.2.2007 začal hovoriť nesúvisle, mal halucinogénne stavy, na čo matka žalobkyne (v pôvodnom konaní pred vylúčením nároku ako žalobkyňa v 1. rade) telefonovala na lekársku pohotovosť. Po naordinovaní zmeny antibiotík službu konajúcim lekárom v danú nedeľu, na žiadosť žalobkyne v 1. rade o vyšetrenie jej manžela N. v zariadení zdravotnej starostlivosti žalovanej bol otec žalobkyne, N. X., prijatý na interné oddelenie žalovanej, kde bol hospitalizovaný do 23.2.2007. V období od 23.2.2007 do smrti otca žalobkyne, t. j. do 4.3.2007, bol otec žalobkyne hospitalizovaný na oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny (áero), pričom diagnostika a liečba boli zamerané na komatózny stav s postupne sa zhoršujúcimi životnými funkciami.

55. Keďže matka žalobkyne bola nespokojná s prístupom a s diagnostikovaním ochorenia otca žalobkyne, v zdravotníckom zariadení žalovanej, požiadala ÚDZS o prešetrenie postupov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti tesne pred a počas hospitalizácie otca žalobkyne, N. X., v dňoch od 16.2.2007 až do jeho smrti, do 4.3.2007.

56. ÚDZS uzavrel, že otec žalobkyne bol prijatý na interné oddelenie žalovanej dňa 18.2.2007, na ktorom bol hospitalizovaný do 23.2.2007, kde mu boli poskytnuté všetky vyšetrenia na objasnenie horúčkovitého stavu, ako aj antibiotická a podporná liečba pre príznaky infekcie dýchacích ciest. Neurologické konzílium bolo vyžiadané do 24 hodín po prijatí (za 5 dní hospitalizácie na internom oddelení bolo realizované trikrát). Napriek progresii neurologických príznakov však nebola indikovaná a realizovaná lumbálna punkcia, k čomu došlo až dňa 26.2.2007 (názor neurológa mohol byť ovplyvnený nesprávne hodnoteným CT mozgu zo dňa 20.2.2007). Je veľmi pravdepodobné, že liečba začatá až 26.2.2007 už nemohla zvrátiť veľmi ťažký priebeh ochorenia (hoci výhľady na vyliečenie aj pri včasnej diagnostike boli neisté). Neurologické konziliárne vyšetrenia (stále sa meniacimi lekármi) neboli prínosom v diagnostike, ani v liečbe. Biochemický a cytologický nález odobratého likvoru (mozgomiechovej tekutiny) bol už potom vysoko suspektný pre herpetický zápal mozgu.

57. Následkom zistení ÚDZS bola matke žalobkyne nahradená skutočná škoda titulom nákladov na pohreb a nákladov súvisiacich s pohrebom, ako aj jednorazové odškodné, ktoré jej vyplatila UNIQA poisťovňa, a. s. ako súčasť poisťného planenia z poisťnej zmluvy, ktorú mala táto poisťovňa uzavretú so žalovanou, pričom poisťnou udalosťou bolo úmrtie N. X.. Matka žalobkyne následne listom požiadala žalovanú o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 500.000,- Sk (16.596,96 eura), ktorú omylom označila ako škodu, avšak bezvýsledne.

58. V rozhodnom čase, keď bol N. X. hospitalizovaný v zdravotníckom zariadení žalovanej, žili všetci štyria v spoločnej domácnosti, v jednom byte v B.. Dcéry boli dospelé, no doposiaľ nie sú vydaté. Počas hospitalizácie N. X. v zdravotníckom zariadení žalovanej v roku 2007 ho žalobkyňa a jej matka denne navštevovali, a pri každej návšteve trávili pri ňom 1-2 hodiny.

59. Ku dňu smrti N. X. bývala žalobkyňa v spoločnom byte s rodičmi, hoci bola dospelá, a mala vtedy 27 rokov. S otcom mali obe jeho dcéry veľmi dobrý vzťah, už od detstva sa im venoval, učil ich lyžovať, chodievali na výlety, do zoo, na lodenicu. Ich otec mal priateľskú, spoločenskú a veselú povahu. Rád organizoval spoločenské a športové akcie. Neb, N. X. s manželkou vlastnili chatu v Tatrách, kam často chodievali na obaja manželia s oboma dcérami na lyžovačky. Niekedy chodievali manželia X. na lyžovačku bez dcér, s partiou známych. Ich dcéry, aj keď boli dospelé, často trávili čas s rodičmi, vrátane spoločných lyžovačiek v Tatrách. Dcéry svojho otca, N. X. rešpektovali, vážili si ho, a mali k nemu veľmi dobrý citový emočný vzťah, o to viac ich jeho nečekaná náhla smrť zasiahla. Staršia sestra žalobkyne, W. (v pôvodnom konaní ako žalobkyňa v 2. rade), po smrti otca odcestovala späť do Anglicka, keďže tam pracovala, no žalobkyňa naďalej zostala bývať v spoločnom byte spolu s matkou (žalobkyňou v 1. rade v pôvodnom konaní). Matka žalobkyne po smrti ich otca výrazne zosmutnela, má vážne

zdravotné problémy s tvorbou slín, prestala navštevovať spoločenské a športové akcie, kam predtým s manželom veľmi rada chodievala, keďže jej prišlo ľúto, keď videla manželské páry. V súčasnosti byva matka žalobkyne sama. V rozhodnom čase bývali obaja manželia aj žalobkyňa v spoločnej domácnosti v byte v B.. Setra žalobkyne vtedy už pracovala v Anglicku. Smrť otca žalobkyne zasiala obe ich dospelé dcéry tak výrazne, že do dnešného dňa sú slobodné a nedokázali si nájsť vhodných životných partnerov, pričom žalobkyňa má teraz už 42 rokov, a jej staršia sestra W. má už 44 rokov, hoci v minulosti mali každá svojich dlhoročných priateľov.

60. Rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v zrušujúcom uznesení č. k. 10Co/26/2016 zo dňa 31.1.2017 (viac odseku 9. odôvodnenia tohto rozsudku), ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP), aj opätovným vykonaním dokazovania po zrušení veci odvolacím súdom a po zrušení neskôr vydaného rozsudku pre zmeškanie žalovaného, mal konajúci súd prvej inštancie za preukázané, že v období hospitalizácie N. X. od 23.2.2007 do 26.2.2007, nebola zvolená diagnostická a terapeutická metóda u neho aplikovaná včas a v správnej intenzite. Už z neurologického vyšetrenia dňa 23.2.2007 malo vyplynúť podozrenie na možnú neuroinfekciu, avšak až dňa 26.2.2007 bola stanovená správna diagnóza encefalitídy a správne zahájená adekvátna antivírusová liečba neuroinfekcie v správnej intenzite. Postup žalovanej v období od 23.2.2007 do 26.2.2007, s prihliadnutím na závažný stav pacienta, nesporne kvalifikovaný ako postup non lege artis, nemožno vyhodnotiť ako trojdňové „omeškanie“ s vykonaním vyšetrovacieho zdravotníckeho úkonu, ale ako porušenie povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti poskytnúť ju správne a preto postupom žalovanej v uvedenej dobe nebol naplnený cieľ podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., ktorým je uzdravenie osoby alebo zlepšenie jej stavu, pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Nedošlo tak k včasnému zisteniu choroby a účinnej liečbe smerujúcich na záchranu života. Včasná a účinná liečba bola v danom prípade mimoriadne dôležitá a rozhodujúca, pretože podľa znaleckého posudku u neliečených pacientov je úmrtnosť 70 - 80 % a u liečených pacientov len od 20 do 30%. Táto jedinečná šanca, ktorú vylúčiť nemožno, mohla a mala byť otcovi žalobkyne zo strany žalovanej poskytnutá (práve v tom spočíva opodstatnenosť existencie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a naplnenie ústavou garantovaného práva občana na zdravotnú starostlivosť). Záver znaleckého posudku o tom, že matematicky nie je možné vyjadriť obmedzenie šancí na iný priaznivejší priebeh vývoja klinického stavu otca žalobkyne, ak by nedošlo k postupu non lege artis, je bez právneho významu (prognóza quad vitam, t. j. z hľadiska prežitia), pretože po žalovanej (v rukách ktorej je život pacienta, ktorý má zachrániť) je spravodlivé požadovať, že bude pri liečbe postupovať lege artis, čím si splní aspoň základnú povinnosť predchádzať škodám na živote a zdraví, pretože za jej porušenie nutne musí niesť zodpovednosť, pokiaľ medicínsky následok správneho postupu mohol mať vplyv na vývoj poruchy zdravia (ktorá skutočnosť bola v danom prípade znaleckým dokazovaním preukázaná). Otázka, či žalovaná porušila v rámci v rámci liečebnopreventívnej starostlivosti o poškodenú určitú konkrétnu právnu povinnosť alebo nie, je otázkou právneho posúdenia veci, zodpovedanie ktorej patrí súdu, a nie znalcovi (porov. uznesenie NSSR sp. zn. 6Cdo/168/2010 zo dňa 9.11.2011.). V danom prípade má veľký význam aj zistenie, že včasným stanovením správnej diagnózy mohla žalovaná prispieť k predĺženiu života N. X.. Vo veciach týkajúcich sa poskytovania zdravotnej starostlivosti totiž nie je možné mať istotu na 100 % o možnom vyliečení alebo nevyliečení pacienta, či odvrátení možných trvalých následkov, čo dokonca smrti.

61. Súd nevykonal dokazovanie ďalšími svedkami, ani inými súdnymi znalcami, pretože to nepovažoval za potrebné pre zistenie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci samej. Znalecký posudok podaný znaleckou organizáciou považoval konajúci súd za dostatočný, keďže obsahoval odpovede na otázky, na základe ktorých konajúci súd zistil skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci samej. Rovnako nebolo hospodárne vykonanie dokazovania zisťovaním, či otec žalobkyne odvádzal povinné odvody do Sociálnej poisťovne, ktorý dôkaz navrhla vykonať žalovaná. Taktiež neúčelné a nehospodárne by bolo vykonanie dokazovania za účelom zistenia, či a v akej výške odvádzal zomrelý otec žalobkyne počas svojho života v čase, keď si privyrábal brigádami, vrátane brigád v Taliansku, počas doby, kedy poberal čiastočný invalidný dôchodok.

62. Porušenie prevenčnej povinnosti (podľa § 415 OZ) znamená súčasne porušenie právnej povinnosti v zmysle § 420 O. z., je teda jedným zo základných predpokladov i všeobecnej zodpovednosti za škodu. Žalovaná predstavuje poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, konkrétne nemocnicu, miesto, kde pacienti prichádzajú s dôverou (vrátane dôvery ich rodinných príslušníkov), že im bude poskytnutá adekvátna lekárska starostlivosť, že lekári sú dostatočne kvalifikovaní (a ich prístup k pacientom je nielen

profesionálny, ale aj hlboko ľudský) a postupujú v súlade s lekárskou etikou (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 z 22.12.2015).

63. Ustanovenie § 4 ods. 3, druhej vety zákona č. 576/2004 Z. z., definuje správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti tak, že sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby, s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Podľa záverov znaleckého posudku v období hospitalizácie otca žalobkyne od 23.2.2007 do 26.2.2007, nebola zvolená diagnostická a terapeutická metóda u neho aplikovaná včas a v správnej intenzite. Už z neurologického vyšetrenia dňa 23. februára 2007 malo vyplynúť podozrenie na možnú neuroinfekciu, avšak až dňa 26. februára 2007 bola stanovená správna diagnóza encefalitídy a správne zahájená adekvátna antivírusová liečba neuroinfekcie v správnej intenzite.

64. Pre vznik zodpovednosti za protiprávne konanie, vrátane príčinnej súvislosti, je podľa § 415 OZ rozhodujúce, že včasná a účinná diagnostika a následný ďalší postup v liečbe boli spôsobilé (mohli) zabrániť alebo čo najviac obmedziť riziko vzniku škody na zdraví a živote otca žalobkyne, k čomu nedošlo, pretože zdravotný stav otca žalobkyne bol zaťažený nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou žalovaného a neeliminované riziko sa naplnilo úmrtím pacienta. Podľa § 415 OZ je každý povinný zachovávať vždy taký stupeň pozornosti, ktorý vzhľadom ku konkrétnej časovej a miestnej situácii možno po ňom požadovať a ktorý je spôsobilý zabrániť alebo čo najviac obmedziť riziko vzniku škody na živote (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 618/2001). Preto nevykonaním včasnej lumbálnej punkcie (t. j. neposkytnutím zdravotnej starostlivosti žalovanou správne) nedošlo k zamedzeniu rizika úmrtia (škody na živote) otca žalobkyne, ktorý zomrel, čím boli naplnené všetky atribúty zodpovednostného vzťahu, vrátane príčinnej súvislosti.

65. Zodpovednosť nemocnice ako zdravotníckeho zariadenia za neoprávnený zásah do ochrany osobnosti je daná analogicky podľa § 420 ods. 2 OZ, keďže na poskytovanie zdravotnej starostlivosti použila svojho zamestnanca, príp. zamestnancov - lekárov a zdravotný personál. V danom prípade je nepodstatné, či postup pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti non lege artis bol žalovanou zavinený úmyselne alebo z neobstaranosti (na porov. Rozsudok Okresného súdu Senica sp. zn. 3C/174/2009 zo dňa 16.11.2011).

66. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti má byť tiež adekvátne individuálnym okolnostiam prípadu, čo v danom prípade znamenalo prihliadať na vek otca žalovanej, jeho komplexný zdravotný stav a dovtedajšie diagnózy, progresiu neurologických príznakov i zhoršujúce sa životné funkcie (došlo k prekladu pacienta z interného oddelenia na oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny). Ak u takéhoto pacienta malo vyplynúť podozrenie na neuroinfekciu už dňa 23. februára 2007 (bod 3 znaleckého posudku) a za účelom ďalšej diferenciálnej diagnostiky mala byť vykonaná lumbálna punkcia, k čomu došlo až 26.2.2007, ide o neakceptovateľnú dĺžku postupu non lege artis, z hľadiska záchrany života a predídania úmrtia otca žalobkyne.

67. Ústava Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) v čl. 40 garantuje každej fyzickej osobe právo na ochranu zdravia a preto zásah do ústavou chránenej hodnoty sa prirodzene musí spájať s náležitou ústavne garantovanou ochranou tejto hodnoty. Neoprávnený zásah do práva na ochranu zdravia, nekonaním lege artis, predstavuje fatálne zlyhanie, ktoré je v rozpore s poslaním subjektu, ktorého podstatou činnosti je vyliečenie z choroby, záchrana života a zabránenie vzniku zdravotných komplikácií (§ 3 ods. 4 písm. a/, b/, c/, d/ zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Vzhľadom k tomu, že medicínsky následok postupu non lege artis mohol byť rozhodujúci pre nepriaznivý vývoj poruchy zdravia pacienta, nemohla byť vylúčená zodpovednosť žalovanej ako zdravotníckeho zariadenia (skutočnosť, že následok postupu nemusel byť rozhodujúci pre nepriaznivý vývoj poruchy zdravia, nepredstavuje vylúčenie zodpovednosti za nesprávny medicínsky postup).

68. Postmortálna ochrana osobnosti je ochrana osobnosti mŕtvej fyzickej osoby uplatňovaná osobami stanovenými v § 15 OZ, a to najmä z dôvodu jej pamiatky, významu a posmrtných záujmov zosnulej fyzickej osoby. Od uvedeného je treba odlíšiť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku

neoprávneného zásahu do osobnosti žalobkyne (ako čiastkového osobnostného práva, a to práva na súkromný a rodinný život).

69. Smrť blízkej osoby môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplnenie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť v spoločnosti (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/04 zo 4. mája 2005). Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a preto rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby tak bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť.

70. V situácii, keď došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobov chránených ustanovením § 11 OZ, ktorého súčasťou je aj rodinný život, keď z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov tohto spoločenstva neodčiniteľnou ujmu, ktorá postihuje všetkých ostatných členov rodiny, potom je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 OZ, primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo 2951/2004 zo dňa 15.7.2005).

71. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, je závažnosť vzniknutej ujmy, ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pri stanovení výšky čiastky relatívnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14). Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie a na druhej strane pri zachovaní proporcionality, výška relatívnej (peňažnej) satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu, tak ako to vyplýva z rozsiahlej judikatúry súdov v oblasti ochrany osobnosti.

72. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov objektívnym kritériom posúdenia dôvodnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zistenie, či by za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom na jej intenzitu, rozsah a trvanie ako závažnú pocítoval každý nachádzajúci sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby (uznesenie ÚS SR č. k. III. ÚS 154/2011-15 zo dňa 13.4.2011).

73. Osobnosť fyzickej osoby tvoria mnohé zložky, z ktorých v žiadnom prípade nemožno vylúčiť zložku zdravia fyzickej osoby, keďže táto zložka je výslovne uvedená v ust. § 11 OZ. Je potom nepochybné, že nároky uplatnené podľa ustanovenia § 13 OZ nemožno zmiešavať s nárokmi na náhradu škody podľa ustanovenia §16 a § 444 OZ (z rozsudku NS ČR sp. zn. 30Cdo/2485/2004 zo dňa 15.7.2004).

74. Občiansky zákonník umožňuje v ustanovení § 13 ods. 1 postihnutej fyzickej osobe domáhať sa proti subjektu zásahu najmä, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu jej osobnosti a aby sa odstránili následky zásahu, keď zákon len príkladmo vymedzuje konkrétne právne prostriedky ochrany práv fyzických osôb spojených s ich osobnosťou a uvedených v ustanovení § 11 a § 12 Občianskeho zákonníka a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho, imateriálneho pôsobenia. Svojou povahou nejde o prostriedok represívny, ani reparačný, ale o špeciálny prostriedok ochrany osobnosti so satisfakčnou povahou, ktorá sa bezprostredne nepremieta do majetkovej sféry postihnutej fyzickej osoby, prečo ju nemožno vyjadriť a vyčíslieť v peniazoch. V prípade, ak by sa nezdalo toto zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 (novela Občianskeho zákonníka č. 87/1990 Zb. s činnosťou od 27.3.1990) priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Následne aké zadosťučinenie v peniazoch (po splnení zákonom predpokladaných podmienok) sa bude javiť primeraným, bude závisieť na posúdení súdu (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). To neznamená, že neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby nemôže dôjsť aj ku vzniku majetkovej (hmotnej, materiálnej) ujmy - škody. Táto sa ale podľa výslovnej úpravy § 16 Občianskeho zákonníka riadi, čo do podmienok vzniku, spôsobu a rozsahu náhrady škody všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 93/2008 zo dňa 30.3.2010).

75. Občiansky zákonník však zabezpečuje občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby i po jej smrti (tzv. postmortálna ochrana). Podľa výslovnej úpravy § 15 Občianskeho zákonníka vzniká smrťou fyzickej osoby určitým (taxatívne) vymedzeným osobám, ktoré neboli samy neoprávneným zásahom postihnuté, zo zákona (ex lege) zvláštne subjektívne občianskej právo určené k uplatneniu ochrany osobnosti zomrelej fyzickej osoby. Ide pritom o celkom zvláštnu zákonom predvídateľnú situáciu, keď nie je podstatné, či sú uvedené fyzické osoby súčasne dedičmi po zomrelej fyzickej osobe (nejde o dedičské nástupníctvo). Právo podľa § 15 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pôvodným (originálnym) právom na občianskoprávnu ochranu osobnosti zomrelej fyzickej osoby. Preto u osôb tu uvedených nejde o nejaký druh právneho nástupníctva do práva po zomrelej fyzickej osobe, ale o vznik zvláštneho, pôvodného (originálneho) osobnostného práva. Zo znenia uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že osoby v ňom uvedené uplatňujú ochranu osobnosti zomrelej fyzickej osoby (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 93/2008 zo dňa 30.3.2010).

76. Úlohou inštitútu postmortálnej ochrany osobnosti je, aby fyzická osoba mala zabezpečenú účinnú ochranu osobnosti nielen po celú dobu svojho života, ale aj po jej smrti. Táto zákonná úprava zabezpečuje možnosť ochrany pred neoprávnenými zásahmi znevažujúcimi pamiatku (pietu) zomrelej fyzickej osoby aj v čase, kedy fyzická osoba ako subjekt osobnosti už nie je nažive (.....) Ide tu o zvláštne právne nástupníctvo (sukcesiu), na základe ktorého patrí ex lege určitým osobám pôvodné (originárne) subjektívne právo k uplatneniu ochrany osobnosti iného - zomrelej fyzickej osoby. Pre vznik tohto subjektívneho práva osobám uvedeným v § 15 OZ nie je podstatné, či sa neoprávnený zásah do osobnosti zomrelej fyzickej osoby stal ešte za jej života alebo až po jej smrti. Hmotnoprávnym predpokladom, za splnenia ktorého osoby uvedené v § 15 OZ môžu s úspechom toto právo uplatniť, je smrť fyzickej osoby. Predmetom tohto subjektívneho práva sú napriek smrti fyzickej osoby naďalej pretrvávajúce hodnoty, a to pamiatka zomrelého, celková pieta k nemu a spomienka na neho, teda posmrtné záujmy fyzickej osoby (pozri Karel Knap, Jiří Švestka a kolektív, „Ochrana osobnosti podľa občianskeho práva“ Linde, Praha, a. s., str. 81 a nasl.). Podstatou a zmyslom postmortálnej ochrany osobnosti teda je umožniť po smrti fyzickej osoby uplatniť jej najbližším príbuzným právo na ochranu jej osobnosti, a tak čeliť neoprávneným zásahom, ktoré znevažujú (zneuctujú) pamiatku, pietu a spomienku zomrelej fyzickej osoby. Takýmito zásahmi sú neoprávnené zásahy do cti, dôstojnosti zomrelej fyzickej osoby, do jej povesti a mena, do telesných pozostatkov zomrelého, ak ich možno identifikovať a pod. Treba zdôrazniť, že zvláštne subjektívne právo osôb vymedzených v § 15 OZ na uplatnenie ochrany osobnosti zomrelého nie je, čo do obsahu a rozsahu, zhodné s vlastným osobnostným právom zomrelej fyzickej osoby (rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/92/2015 zo dňa 22.2.2017).

77. Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 13.10.2011 sp. zn. 3Cdo 84/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 38, ročník 2012 (R 38/2012) síce vyslovil názor, že nie je vylúčené, že určitý zásah, ku ktorému došlo po smrti fyzickej osoby, je neoprávneným zásahom nielen do osobnosti zomrelého (napríklad jeho občianskej cti a dôstojnosti), ale zároveň aj do osobnosti pozostalých (napríklad do ich práva na súkromie, zachovanie úctivej pamiatky na zomrelého), a že podľa individuálnych okolností, za ktorých došlo k takémuto zásahu, prichádza preto do úvahy tak možnosť tzv. postmortálnej ochrany osobnosti zomrelého v zmysle ustanovenia § 15 OZ, ako aj možnosť ochrany osobnosti pozostalej osoby v zmysle § 11 až 13 OZ. V tejto veci ale nevyslovil názor, že žalobcovia môžu súčasne uplatniť tzv. postmortálnu ochranu osobnosti zomrelého podľa § 15 OZ a zároveň aj ochranu svojej osobnosti podľa § 11 až 13 OZ, t. j. uplatniť obidva nároky kumulatívne, ale práve naopak uviedol, že žalobcovia majú právo zvoliť si jednu z týchto možností, a že v danom prípade si zvolili druhú z nich (rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/92/2015 zo dňa 22.2.2017).

78. Právo na ochranu života ako súčasť jednotného (subjektívneho) osobnostného práva, neoddeliteľne spojeného s osobnosťou fyzickej osoby, E. B., zaniklo jeho smrťou, ktorý zánik je totožný s okamihom zásahu. Napriek tomu, že išlo o zásah jednoznačne neoprávnený a protiprávny, jeho okamihom - smrťou zaniklo právo tejto, konkrétnej fyzickej osoby postihnutej zásahom, domáhať sa ochrany v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka proti subjektu zásahu - žalovanému, ktoré ako nemajetkové právo netvorí súčasť dedičstva a neprechádza na osoby uvedené v § 15 Občianskeho zákonníka. Na dedičov ani na osoby uvedené v § 15 Občianskeho zákonníka nemohlo prejsť preto ani právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch, ktoré pre svoju osobnú povahu bolo viazané výlučne na dotknutú fyzickú osobu a okamihom zásahu - smrťou zaniklo. Preto poskytnutím nemajetkovej ujmy v peniazoch niekomu inému by stratilo nielen svoju satisfakčnú funkciu, ktorým má byť zmiernenie nemajetkovej ujmy zomrelej fyzickej osoby,

ale vzhľadom na totožnosť zásahu s následkom, by nadobudlo výlučne majetkový charakter (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 93/2008 zo dňa 30.3.2010).

79. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a preto rešpektovanie súkromného, a teda aj rodinného, života musí obsahovať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými osobnosťami, aby bolo možné, okrem iného, tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom ku vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplňovanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti (nález ÚSČR sp. zn. PL ÚS 16/04 zo dňa 4.5.2005). Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (nález ÚSČR sp. zn. I.ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015). Preto šokujúca smrť maloletej dcéry žalobcov predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca.

80. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú 1.) závažnosť vznikutej ujmy, 2.) ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V dôsledku neoprávneného zásahu, ktorý bol spôsobený nezodpovedným správaním žalovaného v 1. rade pri prevádzke motorového vozidla, došlo v danom prípade k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu žalobcov so zomrelou maloletou dcérou. Pri posudzovaní miery závažnosti zásahu do osobnostných práv žalobcov súd sa musel zaoberať kritériami, akými sú kvalita vzájomného vzťahu, otázka hmotnej závislosti pozostalého po usmrtenej osobe, miera, do akej psychická bolesť zo straty blízkeho človeka prerastá až do duševného ochorenia, spôsob obmedzenia bežných aktivít pozostalých v pracovnom, v súkromnom a v spoločenskom živote, ďalej či žalobcami prežívaná strata dieťaťa a jeho rodičmi je závažnejšia než obvyklá pri takomto zásahu, či sa rodičia podrobili aj osobitej liečbe.

81. V danom prípade vykonaným dokazovaním bol dostatočne preukázaný protiprávny (neoprávnený) zásah žalovanej, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, vrátane príčinnej súvislosti, objektívne spôsobilého ohroziť alebo narušiť osobnosť fyzickej osoby. Žalobkyňa sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy titulom zásahu do osobnosti - práva na život - neb. N. X., v rámci tzv. postmortálnej ochrany, a zároveň podľa § 11, §13 OZ titulom neoprávneného zásahu do jej osobnostných práv, konkrétne do jej práva na súkromný a rodinný život.

82. Konajúci súd zdôrazňuje, že obsah práva žalobkyne podľa § 15 OZ nie je totožný s obsahom práva zomrelého N. X., ktorému bolo zasiahnuté (žalovanou) do jeho osobnostného práva, a to do práva na život, pretože do obsahu práva týchto osôb nepatrí právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Inak povedané, smrťou poškodeného N. X. právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do jeho osobnosti, a to do jeho práva na život, okamihom jeho smrti zaniklo. V tejto súvislosti poukazuje konajúci súd na rozhodovaciu prax uvedenú odsekoch 74. až 77. tohto odôvodnenia. Žaloba je preto v časti tohto žalobného nároku žalobkyne nedôvodná. Do zásahu osobnosti nebohému N. X. nepochybne došlo, avšak táto skutočnosť sama osobe nie je dôvodom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyne, keďže vo vzťahu k nebohému N. X. už tento druh satisfakcie nemôže plniť svoj účel.

83. Nečakaným, šokujúcim úmrtím najbližšieho rodinného príslušníka žalobkyne, ktorým bol jej otec, nepochybne došlo k zásahu do súkromného a rodinného života jeho najbližších rodinných príbuzných. Nakoľko absolútne a nezvratný následok neoprávneného zásahu, ktorým je smrť blízkeho človeka, je nenapraviteľný a nezvratný, vzhľadom na okolnosti prípadu, na skutočnosť, že N. X. by mohol, pri včasnej a správnej diagnostike s veľkou pravdepodobnosťou (70% až 80 %) ešte žiť, súd považoval základ nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne za dôvodný. Psychická bolesť zo straty blízkeho človeka, ktorá je vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého a prerastajúca až do duševného ochorenia, je žalobkyne nepochybne.

84. Okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, nastala aj zmena v osobnosti žalobkyne, ktorú smrť jej otca zasiahol do takej výraznej miery, že dodnes je slobodná, vo veku 42 rokov. V minulosti mala niekoľkoročného priateľa, s ktorým sa rozišla asi pol roka pred smrťou otca, a teda nemala dovtedy problém nadviazať a udržať niekoľkoročný

dlhodobý vzťah s mužom, s ktorým by si vedela založiť rodinu. Rovnako sa dodnes nevydala ani jej staršia sestra W., ktorá má už 44 rokov. Ich matka sa stala osobou strániacou sa spoločenských, kultúrnych a športových podujatí, ktoré počas života svojho manžela a otca žalobkyne spolu s radosťou vyhľadávali. Žalobkyňa v čase smrti otca bývala v spoločnom byte s rodičmi. Po smrti otca žalobkyne rodina predala chatu v Tatrách, kam často s otcom chodievali na výlety a na lyžovačky, pretože chata im stále pripomína šťastné a veselé spoločné chvíle s ich nebohým otcom do tej miery, že každým vyvolaním týchto spomienok na zážitky na chate sa ich psychická bolesť zväčšila. Žalobkyňa mala k svojmu otcovi veľmi dobrý vzťah, keďže otec sa jej aj setre od malička venoval, učil ich lyžovať. Žalobkyňu dokonca podporoval vo vodnom lyžovaní, chodievali spolu a výlety, do ZOO, na huby. Spoločné lyžovačky v Tatrách trávili obe sestry s otcom, aj keď boli dávno dospelé, keďže takto príjemne spoločne strávené chvíle s otcom vyhľadávali a tešili sa na ne. Otec žalobkyne mal veselú, priateľskú a spoločenskú povahu, bol spoločensky a športovo aktívnym človekom, a o to viac jej teraz otec chýba, keď už nežije. O silnom citovom púť žalobkyne a jej otca nasvedčuje aj skutočnosť, že počas hospitalizácie otca v nemocnici v roku 2007 trávila pri ňom každý deň 1-2 hodiny, rovnako, že s ním a s matkou bývala v spoločnom byte napriek tomu, že mala vtedy už 27 rokov. Keďže žalobkyňa mala s otcom citovo veľmi intenzívny kladný vzťah, celý život ho rešpektovala ako osobnosť, veľmi intenzívne pociťuje teraz jeho stratu, a do dnešného dňa je slobodná v jej veku 42 rokov. Súd prihliadol na okolnosti prípadu, že zo strany žalovanej došlo k nesprávnej diagnostike vzhľadom na zvláštny priebeh ochorenia, pričom správnu diagnózu zistila po 3 dňoch, a nie až po niekoľkých mesiacoch, taktiež prihliadol na percentuálnu pravdepodobnosť prežitia jej otca (70 % až 80%), a preto za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy titulom neoprávneného zásahu do ochrany osobnosti žalobkyne, konkrétne do jej práva na súkromný a rodinný život, považoval sumu 19.000,- eur (I. výrok).

85. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (II. výrok), pričom zamietnutý bol aj celý žalobný nárok o náhradu nemajetkovej ujmy do osobnosti zomrelého otca žalobkyne v rámci tzv. postmortálnej ochrany, ktorú si uplatnila žalobkyňa v sume 40.500,- eur, nakoľko náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako súčasť postmortálnej ochrany osobnosti je vo všeobecnosti nedôvodná, keďže právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do osobnosti N. X., a to do jeho práva na život, okamihom jeho smrti zaniklo (viac v odsekoch 74. až 77. tohto odôvodnenia). Ďalším dôvodom zamietnutia žalobného nároku o postmortálnu ochranu osobnosti je tá skutočnosť, že žalobcovia si nemôžu uplatniť kumulatívne tzv. postmortálnu ochranu osobnosti zomrelého podľa § 15 OZ a zároveň aj ochranu svojej osobnosti podľa § 11 až 13 OZ, t. j. uplatniť obidva nároky kumulatívne, ale práve naopak majú právo zvoliť si jednu z týchto možností, a že v danom prípade si zvolili druhú z nich (R 38/2012; viac v odseku 77. tohto odôvodnenia).

86. Na margo procesnej obrany žalovanej, že poskytnutie zdravotnej starostlivosti non lege artis nebolo v jej prípade úmyselné, súd poznamenáva, že základ nároku pre priznanie nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ nezávisí od zavinenia vzniku protiprávneho zásahu. Druh zavinenia (nedbanlivosť, úmysel), prípadne neexistencie zavinenia pôvodcu neoprávneného zásahu môže mať vplyv „iba“ na stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

87. Námietskou žalujúcej strany týkajúcej sa objektivity svedeckej výpovede MUDr. N. sa súd nezaoberal, keďže jej svedecká výpoveď nemala žiadny výrazný vplyv pre zistenie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci samej. Súd si dovoľuje poznamenať aj bez tejto svedeckej výpovede by dospel k rovnakým rozhodným skutkovým zisteniam a k rovnakému rozhodnutiu vo veci samej.

88. Ďalšie argumenty strán sporu konajúci súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu strán sporu, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, konajúci súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou, ako napríklad, či zosnulý otec žalobkyne bol alebo nebol alkoholik, či W. W. X., bývalá riaditeľka žalovanej, bola alebo nebola skutočnou riaditeľkou žalovanej, ktorá

skutočnosť je predmetom sporu vedeného Okresný súdom Piešťany pod sp. zn. 8Cpr/4/2013. Rovnako nerozhodné bolo skúmanie likvidačného charakteru žalovanej sumy na majetkovú sféru žalovanej, čo opakovane žalovaná zdôrazňovala, keďže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch určená súdnym rozhodnutím nie je závislá od posúdenia, či má, alebo nemá likvidačný charakter na pôvodcu zásahu do osobnostnej sféry dotknutej fyzickej osoby.

89. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

90. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

91. Podľa § 255 ods. 2 CSP, mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

92. Podľa § 257 CSP, Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

93. Predmetom sporu boli dva nároky ochrany osobnosti, a to nárok na postmortálnu ochranu osobnosti, ktorý bol v celosti zamietnutý ako nedôvodný, ako aj nárok o ochranu osobnosti žalobkyne, ktorému súd vyhovel v časti o zaplatenie sumy 19.000,- eur. Oba žalobné nároky boli spojené s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania vychádzal súd zo skutočnosti, že žalobný nárok o ochranu osobnosti žalobkyne, ktorý bol dôvodný, avšak presné stanovenie výšky plnenia náhrady nemajetkovej ujmy bolo závislé od úvahy súdu, v súlade s princípom spravodlivosti bolo (čl. 2 CSP), aby až súdom prisúdená výška plnenia vo výroku I. bola považovaná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania v časti nároku o ochranu osobnosti žalobkyne, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby tohto žalobného nároku v prípade, že strana je zastúpená advokátom, keďže až vtedy je známa hodnota sporu (porov. rozhodnutia NSSR zo dňa 30.1.2007 sp. zn. 2Mcd0 3/2006). V časti nároku o postmortálnu ochranu osobnosti bola žalobkyňa neúspešná z dôvodu skutkovej a právnej nepôvodnosti tohto žalobného nároku, na účely určenia pomeru úspechu strán sporu, súd mal za to, že hodnota sporu v časti ochrany osobnosti bola 19.000,- eur.

94. Žalobkyňa bola v tomto spore úspešná v časti o zaplatenie sumy 19.000,- eur, a súd mal za to, že v časti prvého žalobného nároku, bola na účely trov konania, plne úspešná. V časti druhého žalobného nároku bola neúspešná, teda v časti o zaplatenie sumy 40.500,- eur. Napriek tomu, že žalobkyňa sa žalobou reálne domáhala zaplatenia sumy 67.500,- eur, na účely určenia pomeru úspechu strán sporu vychádzal súd z hodnoty sporu vypočítanej ako súčet sumy priznanej náhrady nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti žalobkyne vo výške 19.000,- eur a žalovanej sumy nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom postmortálnej ochrany osobnosti vo výške 40.500,- eur, a teda hodnota sporu na účely trov konania spolu 59.500,- eur, čomu zodpovedá úspech žalobkyne v rozsahu 31,93 % a úspech žalovanej v rozsahu 68,07 %, a podľa § 255 ods. 2 CSP by súd náhradu trov konania pomerne rozdeliť, a priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania vypočítaný ako rozdiel medzi pomerom úspechu žalovanej a pomerom úspechu žalobkyne v zodpovedajúcom rozsahu 36,14 %.

95. Nakoľko súd zistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP, ktoré videl súd v charaktere daného sporu, keď išlo o protiprávne konanie žalovanej s následkom smrti, a rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, a záviselo by aj v prípade druhého žalobného nároku, ak by bol dôvodný, priznanie náhrady trov konania žalovanej proti žalobkyňi by bolo nespravodlivé, preto súd žalovanej, ktorá mala vo veci vyšší úspech než žalobkyňa, náhradu trov konania výnimočne nepriznal (III. výrok; porov. rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/168/2019-459 zo dňa 29.9.2020 vo veci toho istého protiprávneho konania vo vzťahu k neb. N. X.).

96. Podľa § 259 CSP, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

97. Podľa čl. 4 ods. 1 ods. 2 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré

upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

98. V tomto konaní nariadil súd vo veci znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou z odboru zdravotníctvo a farmácia, z odvetvia neurológia a infektológia za účelom vykonania odborných šetrení a vypracovania znaleckého posudku pre posúdenie otázky adekvátnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti nebohému N. X.W.. Uznesením č. k. 14C/100/2013-189 zo dňa 12.6.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.7.2015, priznal súd znaleckej organizácii znalečné v sume 1.415,52 eura, ktoré bolo hradené z finančných prostriedkov štátu

99. Keďže štátu vznikli v tomto spore trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania, zodpovedajúce sume zaplateného znalečného, vychádzajúc z čl. 4 ods. 2 a § 259 CSP súd priznal štátu nárok na náhradu výdavkov, ktoré mu vznikli vyplatením znalečného. O nároku rozhodol podľa výsledku sporu, pričom pomer úspechu vypočítal podľa § 255 ods. 2 sčasti modifikovaného použitím princípu spravodlivosti (čl. 2 CSP) v tomto spore, ktorý vypočítal spôsobom uvedeným v odseku 94. tohto odôvodnenia, a priznal štátu nárok na náhradu výdavkov podľa pomeru výsledku sporu proti žalobkyni v rozsahu 68,07 % a proti žalovanej v rozsahu 31,93 % tak, ako je uvedené vo výrokoch IV. a V. tohto rozsudku. Nakoľko súdom zistený dôvod hodný osobitného zreteľa nebol zistený na stranách sporu ale bol daný charakterom sporu, takto zistený dôvod hodný osobitného zreteľa aplikoval súd iba na rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania trovy konania vo vzťahu medzi stranami sporu, nie však vo vzťahu k štátu, ktorému vznikli výdavky spojené s dokazovaním v tomto spore. Aplikácia ust. § 257 CSP na nárok štátu na náhradu trov konania by predstavovala veľmi nespravodlivý zásah do jeho práv ako subjektu, ktorý iba zaplatil znalečné v spore, ktorého sám nebol stranou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Piešťany do 15 dní od doručenia rozhodnutia, v písomnom vyhotovení.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP)

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh; § 363 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších prepisov.